

• SAVAITINIŠ LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienuose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS | LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVIRINKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ

Metai {Vol.} VII.

CHICAGO, ILL. KETVIRTADIENIS 8. D. LIEPOS (JULY) 1915 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 24, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 28

MOTERŲ IR VYČIŲ SEIMAMS PRAEJUS.

Praeitose savaitės seimai Chicagoje — A. L. R. K. Moterų Sąjungos ir Lietuvos Vyčių — kaip tik parodo, ką gali ir kokią reikšmę turi mūsų gyvenime organizacijos. Ilgą laiką tylėjo mūsų moterys. Mažai kuo tepasižymėdavo, nors atsiradavo veiklių vienukių. Bet štai po ilgo tylėjimo ir jos sukruto aiškiai ir garsiau kalbėti. Sumanyta tverti moterų organizacija. Pradėta veikti. Ir įstabūs dalykai — vos 6 mėnesių darbo vaisiu buvo 14 A. L. R. K. Moterų Sąjungos kuopų, susisūsiusių į vieną vietą, prigulinių prie centro, priede 5 kuopos, kurios diena už dienos prisidės prie vienijančio centro. Pačių jau susivienijusių moterų skaičius nemažas — apie 500. Tuo nuostabiau, kad tas visas įvyko prieš pirmąjį moterų seimą! Gį pačiame seime, kuriame aparti centro valdybos dalyvavo 23 delegatės, kiek parodyta tyro idealizmo, pasišventimo! Vargina mus, katalikus, silpnas mūsų spaudos stovis, laikraščių mažas skaitlius. Atjaugčia tai mūsų moterys, kalbasi apie moterims laikraščio inkurimą. Bet kalbomis ne daug ką nuveiks, mažą teparodys reikalo atjautimą. Reikia tam reikalingiausio dalyko — slydžiojo pinigų. Ir kas galėjo tikėtis: tarp mažo delegatės skaičiaus savo organo uždeėjimui sumetama \$226.74! Kada prisimeni, kad tas aukas sudėjo moterys, noroms nenoroms jauti pagarbą prie tokio moterų duosnumo, turi joms pripažinti didelį pasišventimą, surištą su reikalo svarbos atjautimu. Dar prieš pirmąjį moterų seimą, nuosavaus laikraščio įsteigimo užėjai plačiau nepasiklydus, užmanytojo laikraščio fonde jau radosi su viršum 100 dol. Tai tik pradžia. Pagyvens A. L. R. K. A. Moterų Sąjunga metus, pritrauks daugiau narių, patęs kuopų skaičių ir netik moterų sąjunga puikiai užsivynuos, bet atlaikyti metų seime rimtai galės kalbėti apie nuosavų organą. Ir duok Dieve, kad A. L. R. K. A. Moterų Sąjunga ir jų laikraštis atsistotų ant tvirtų pamatų. Bet apie tai ir neabejojame: moterų darbai apie tai aiškiai kalba.

Nustoję kalbėti moterys, prašneko Amerikos lietuvių jaunimas — Lietuvos Vyčiai. Jaučia ir jaunųjų tai organizacija, bet tik pasiklausykime atvira širdimi jų pasakojimų, permeskime akimi jų nuveiktuosius darbus ir turėsime pripažinti nemažą Lietuvos Vyčiams veiklumą, pasišventimo nestoką.

Per pastaruosius metus susisistė 18 naujų kuopų, narių skaitlius užaugo iki 3,000. Kas besuskaitys visų kuopų surengtus vakarus, prakalbas, įvairias pramogas? Bet ne vien tuo dvasia gaivinama: steigiamos mokyklos, vakariniai kursai, atlankoma muziejai etc. Nepamirštama nei gimnastika, mankštymasi, steigiamas įvairaus sporto artelias etc.

Organizacijai augant, įvairiems veikimams besiplėtojant, negi galima apsieiti be jaunimo laikraščio? Steigiamas jaunimo laikraštis "Vyčiai", kviečiama talkon moksleiviai katalikai, nemenka mūsų visuomenės rezerva, kad bendromis pajėgomis pastatytume jaunimo judėjimą į prideramą vietą. Išsikaštavę delegatai laikraščio pradžia sumeta 50 dol., nutaria atsiimti kreipti į visus Vyčius aukoti tam tikslui ir su pagalba mėnesinių mokesčių steigiamas savas organas. Abejoti apie laikraščio pasekmą gyvavimui nėra ko: prakilus pasiryžimas sujungtas su pasišventimu viską pergalės. Įsisteigęs nuosavų jaunimo laikraštis, Lietuvos Vyčių organizacija išsiplėtos, apims naujus plotus, prižadins prie veikimo atsilikusį kolonijų jaunimą. Didele parama bus netik savas organas, bet ir katalikiška moksleivija, kuri dar nevisai sujungė savas pastangas su katalikiškuoju Amerikos lietuvių jaunimu.

Norėtųsi padaryti dar keletas bendrų pastabų prie visų lietuvių katalikų organizacijų, kurios gal aiškiau negu kada gali liudyti apie katalikišką laikraščio, katalikiškos spaudos išplėtojimo reikalingumą. Laisvamaniai ir socialistai turi nemažą savų laikraščių ir jais apsejo lietuvių kolonijas. Pertai nėra ko stebėtis, kad, daleiskim, t. v. tautiškas susivienijimas ir socialistų sąjunga kuopų skaitliumi viršina katalikų organizacijas. Nors katalikų organizacijos mažiau turi kuopų, bet narių skaitliumi viršina savo konkurentus. Taip katalikų susivienijimas visu trečdaliu turi mažiau kuopų, negu t. v. tautiškas. O vienok narių turi daugiau. Lietuvos Vyčiai įsisteigė vos apie trisdešimtį kuopų, o narių skaitliumi gali lengvai konkuruoti su socialistais, turinčiais bent 8 sykius daugiau kuopų negu Lietuvos Vyčiai. Reikiama, lietuvių visuomenė labiau yra linkusi prie katalikiškų organizacijų, tik, dėja, nėra kam jos sužadinti, paskatinti prie organizavimosi. Laisvamaniai su socialistais, turėdami skaitlingesnę ir geriau išplėtotą spaudą, pasiekia daugiau kolonijų, savus pasekėjus žadindami prie organizavimosi. Tik visa nelaimė tame, kad jiems nesiseka surasti daug pritarėjų. Tegu tik katalikai išplėtotų savo spaudą, su kurios pagalba įjudintų visas lietuvių kolonijas, — nėra reikalo dvejojti apie tai, kad katalikai tuomet netik savų organizacijų kuopų daugiau pristeigtų, bet ir narių skaitliumi su jomis niekas negalėtų susilyginti.

Štai kodėl reikia karštai sveikinti moteris ir Vyčius, didžiausią domos dalį atkreipiant į dauginimą ir išplatinti katalikiškų laikraščių. Jie suprato spaudos svarbą.

Kun. Tamas Žilinskas

24 birželio, 1915 metų, savo patriotizmu ir savo gabi plunksna ir duosnumu tęvynės reikalams. 1913 metais Lietuvių Kunigų Sąjunga išrinko jį savo prezidentu. Per reitais metais seimas antrą kartą suteikė jam prezidento vietą.

24 birželio Bostone pas kun. Tama buvo suvažiavę Naujosios Anglijos lietuvių kunigai — sveikintų savo draugo ir prezidento. Išsklaidėsi lankė ir kitų tautų kunigai, Bostenietis.

savo patriotizmu ir savo gabi plunksna ir duosnumu tęvynės reikalams. 1913 metais Lietuvių Kunigų Sąjunga išrinko jį savo prezidentu. Per reitais metais seimas antrą kartą suteikė jam prezidento vietą.

24 birželio Bostone pas kun. Tama buvo suvažiavę Naujosios Anglijos lietuvių kunigai — sveikintų savo draugo ir prezidento. Išsklaidėsi lankė ir kitų tautų kunigai, Bostenietis.

VOKIEČIAI VIS DAR GALI LAIMĖJIMAI PASIGIRTI.

VOKIEČIŲ LAIMĖJIMAI.

Rytų karės fronte vokiečiai tapo rusų armijai iš Galicijos. Varp Bugo ir Vislo upių vokiečių kariuomenė užėmė Belecą, Komarovą ir Zamosį. Upės Vislos kairiajame krašte vokiečių kareivija sumušė rusus, užimdama nemažai naujų pozicijų ir paimdama reikalingus šimtus rusų kareivių.

Vakarų karės laukuose — Prancūzijoje, vokiečiai laimėjo keletą svarbių punktų Arras apylinkėje. Neuse upės slonyje ties Eparges prancūzų veikimas nusilpnėjo, vokiečiai išpaalengva traukiasi pirmyn. Oficialiai vokiečių pranešimai skelbia apie vokiečių kariuomenės laimėjimus visuose karės laukuose. Vokietijoj didelis esąs dvasios pakilimas.

DARDANĖLUOSE.

Svarbių permainingų neįvyko. Buvę mūšiai perėjo be pasekmių. Talkininkai šiek tiek pažengę, bet toliau galima esą laukti dar rečiau ir menkesnių pažangų. Iš visako galima spręsti, kad dar long-long way iki turkų sosti-

GAICIJOS.

Tebeina smarkiausiai mūšiai. Čia 11 birželio rusai pasiskubino pasigirti sumušę pilnai vokiečius ir suėmę pagal Zuvrino ant upės Dniestr 15,431 belaisvį kareivį, 348 oficerius, 78 kulkasvaidžius, 17 armetų ir tt. Ir kitose vietose atmušinėję vokiečius austrijokams, suimdami kasdien po kelius šimtus ar net tūkstančius belaisvių. Tačiau tie pasigirimai toli gražu neprilygsta pasigirimams vokiečių austrijokų. Skaitant pastaruosius galima pamanyti, kad rusų armija pradėjo irti ant visų silių ir neužlgo visai nusmuku. Kasdien austrijokams — vokiečiams kluvą po kelius tūkstančius, net dešimtis tūkstančių belaisvių. Šiaurėj nuo Przemyslo, prie Sienavos, generol. Maekenseno armija suėmė 13 birželio 16,000 rusų belaisvių. O nuo 12 birželio iki 16 to paties generolo armijai kluvę 40,000 rusų belaisvių, 69 kulkasvaidžiai ir tt.

AUSTRIJEČIAI ATGAUNA SAVO POZICIJAS.

Generolo Linsingeno armija susiremė su rusais prie Kamionkos ir Strumilovo. Mūšiai traukiasi bepaliovos, austrijiečiams sekasi pusėtinai, keliose vietose net užėmė naujas pozicijas, rusams pasitraukiant.

Kunigaikščio Juozo Ferdinando armija maršuoja Tanevo linkui, kur neužlgo žada įvykti smarkūs mūšiai.

ITALIJA.

Irgi žengia pirmyn. Tik kol kas austrijokai nelabai tą junda. Per pastarąją savaitę, galima sakyti, ant Italijos fronto svarbių permainingų neįvyko. Oficialiai liškiai vis dar Italija neturi karės nė su vokiečiais, nė su turkais. Bavarijos kariuomenė, kuri ketino eiti prieš italus, dabar pasiunsta prieš rusus, o jos vie-long-long way iki turkų sosti-

Suv. Valstijų Prezidento ir Apaštališko Delegato Washingtono Pasveikinimai Lietuvos Vyčių III Kongresui.

The White House
Washington
July 2, 1915.

My dear Sir:

In the absence of the President and in his behalf let me acknowledge the receipt of your telegram of July 1st and assure you and all those concerned that the President will deeply appreciate your generous expressions. Thanking you for your courtesy in wiring him, I am

Sincerely yours,

J. TIMOTHY

Secretary to the President

Mano brangūs Tamstos:—

Prezidentui nėsant namie, lai bus man leista Jo vardu užtikrinti Jums gily prielankumą už Jūsų telegramą, prisiųstą pirmoje Liepos dienoje, 1915. Aš užtikrinu Jums ir visiems Jūsų sandarbininkams, kad S. V. Prezidentas labai giliai atjaus Jūsų geriams norams,

Prielankus Jums

J. TIMOTHY,

S. V. Prezidento Sekretorius.

Washington, D. C.
July 2nd 1915.

Dear Sir:—

I have received your telegram of July the First in which, in name of the Knights of Lithuania, you express sentiments of filial obedience

ant attachment to the Holy See and ask me to send you my blessing.

I am truly grateful to you and the Knights of Lithuania for your protestation of loyalty and obedience to the Holy Father, and I willingly accord your request by sending you my cordial blessing. I sincerely hope your convention will be successful and productive of many and lasting good results.

With good wishes, I am,

Yours respectfully in Xt.,

+ JOHN BONZANO

Archbishop of Melitene

Apostolic Delegate.

Brangūs Tamstos!

Jūsų telegramą pirmos Liepos dienos š. m., kuriame Jūs, visų Lietuvos Vyčių, vardu išreiškiate prielankumą ir prisirišimą prie Švento Ap. Sosto ir kuriame meldžiate mano palaiminimo, priėmiau.

Aš esu Jums ir visiems Lietuvos Vyčiams labai dėkingas už Jūsų atjautą ir prielankumą Šventam Tėvui ir, aš noriai siunčiu Jums savo palaiminimą. Aš tikrai linkiu, idant Jūsų kongresui sektųsi, ir, kad būtų vaisingas ir išduotų geras pasekmes.

Jūsų Kristuje

+ JONAS BONZANO

Antvyskupas Melitene.

Apaštališkas Delegatas.

Amerikos Žinios

BRYANAS PRIEŠ WILSONĄ.

Washingtono žymesnieji demokratų partijos vadai gavo žinių iš pašalinių šaltinių, būk, buvęs Suvienuotų Valstijų sekretorius, W. Bryanas manęs kiek galima plačiau agituoti prieš Wilsoną. 1916 metais prezidento rinkimuose, Bryanas stosis prieš Wilsoną. Bryanas priėmė pusę. Dabartinio laiku Bryanas, pasiremes Amerikos vokiečių užuojauta, stengiasi ingyti didesnę intekmę tarp amerikiečių, kurie nelabai meiliai žiūri į naujai skelbiamus Bryano obskursus.

Spėjama, kad ir pats Bryanas norėtų patekti į Suvienuotų Valstijų prezidentus, tik vargiai jis pasieks taip augstą vietą. Ne užsilaikęs ant sekretoriaus vietos, atgrasino nuo savęs žmones.

AMERIKOS VOKIEČIAI ORGANIZUOJASI.

Amerikos vokiečiai negali jokiu būdu nusiraminti, taip jiems rūpi "faterlando" likimas. Negalėdami užkulisine politika pakreipti Suvienuotų Valstijų valdžios prie didesnės Vokietijai užuojautos, Amerikos vokiečiai sujudo organizuotis. Didžiosios vokiečių, austrijiečių ir vengrų organizacijos šaukia suvažiuoti visiems minėtų draugijų atstovams pasitarti kokių būdu būtų

galima Suvienuotas Valstijas priversti daugiaus vokiečiams užjausti.

Sumanytojaus šaukiamojo suvažiavimo yra du žymūs vokiečių veikėjai: E. Albrecht, "Deutscher Bund" organizacijos pirmininkas ir Bernhard Baeker vokiečių "Istorijos Draugijos" pirmininkas.

Amerikos vokiečiai pirma visko nori, kad Suvienuotas Valstijos nebesiustų karės grėklį ir amunicijos Europos kariaujančioms viešpatijoms.

MEKSIKOS REVOLIUCIJINIERIAI TAIKOSI.

Meksikos buvęs karės ministras Izabel Robles praneša, kad jis yra ingaliotas abiejų revoliucinerių pusių vadų, pradėti taikos klausimą Meksikos nura-minimui.

Robles yra visai bešalis žmogus ir riaušinininkai užsitikdami jo geras norais, pveda jam svarbų klausimą, — Meksikos nura-minimui.

Liepos mėnesio pabaigoje, Meksikos parubėžį žada susitikti Villa su Carranzas atstovu Obregonu ir bendrai apkalbėti sąlygas, sulig kurių galima būtų priėti prie tvarkymo nelaimingosios Meksikos.

Zinios iš Lietuvos.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

Pavieniai ir padubysiai.

Vokiečių frontas žemaičiuose labai aiškus ir liks vis vieno. Vienas jo sparnas nuo Būbių dvaro (grapo Dimitro Zubovo) eina pagal Ventą į vasa- rūs vakarus pro Kužius, Kuršėnus, Papilę, Viešinius, Mažeikius, Leckavą; ties Greičės dvaru (grapo Keizerlingo) įeina į Kuršį ir iš čia metas šalin į pajūrį, anapus Liepojos. Antras sparnas nuo tų pat Būbių, kurie stovi prie Ventos-Dubysos kanto, eina į žiemas vakarus pro Padubysį, Saudininkus, Ariogalą, Seredžių — Veliuoną.

Tais dviem paupiais eina ku- smarkiausi mūšiai, kuone lygūs Galicijos mūšiams.

Išardytieji miesteliai, gri- čiaus jau miestai, nebe miesteliai — taip jie buvo padidėję ir pa- grožėję, visi stovi šiaurės Ventos visi mūšų rankose. Bet lyg tyčia aplink juos eina smarkiausi mū- šiai. Nedyvai. Miesteliai įkur- ti parenkama vis dailiosios, au- gštosios vietos. Ir jie kenčia. Di- džiosios dalys nudėgus, bažnyčios sugriuvus (Papilėje, Kuršėnuose); kiti bent sugenda (Šiauliuose, Viešiniuose). Žmonės išlakstoti visos pusės. Gyvenimas nutyla. Nei kam kas bėpardonuoti, nei iš ko bėpirti. Kas ir paliko, pir- mą švę išgirdęs, lenda į savo pasitaistytą duobę ir ten sėdi iš- tisomis dienomis.

Kuršėnų klebonas Novickis išsėdėjo suklom 56 valandas. Ir tai neįsėdėjo prieputio. Pasiro- džius klebonijos prieganyje, kaip tik tuo laiku sprogo grana- ta, nuvertė visą priegany (gon- ką); kleboną nekludė, tik kon- tuzijavo; šoviniui prazvimbiant pro šalį, oras ten taip praretė- ja, kad žmogaus kraujas prasi- mūša pro odą. Kunigui Novic- kiui kraujas iš vidaus užliejo visą kairę akį, ir ji, dabar stovi raudona, ir viena žaizda. Kažin, ar nepages. Dvarininkas Burba Helijodoras išsėdėjo duobėje tris paras (sutkas), kol ga- lėjo pabėgti.

Iš p. Puterienės gavome žini- jog 8 d. š. m. vokiečiai tebeu- vo užimti: Tirkšliuose, Zema- lėje, Židikuose, Pikeliuose. O mūsų rankose — buvę Kuršėnai, Papilė, Viešiniai, Leckava, Ma- žeikiai.

Leckavos apilėnkiečiai 6 d. vo- kiečiai iš Greičės nušovė vieną mūsų kareivį ir 4 sužeidė; už- mūšė ir ketvertą arklių. Kiek vokiečių Greičėje krito, kas gi žinos?

Iš Ketūnų dvaro (4 verstai nuo Kuršėnų Sankėnų link, 1½ v. nuo Micaičių) pabėgę p. Jo- kubauskai štai ką nupasakojo.

Visų pirma, netiesia, kas bu- vo mums į aną numerį pripasa- kota. Jokių avių vokiečiai Ke- tūnams nedavono. Ketūnai sus- kubo visus laukus savomis avi- žomis apiberti, tik nebesukubo užakėti: atėję vokiečiai atėmė visus arklius. Buvę panašūs atsi- tikimas su kėpta duona. Vokie- čiams atėmus, nebeliko nė gaba- lėlio, nei dvaro gyventojams, nei patiems vokiečiams. Tad vokie- čiai iš dvaro rugių nuvežė į ma- luną, susimalė sau ir davė miltų dvarui. Daugiau nieko.

Ties Ketūnais — Micaičiai vo- kiečiai turėjo pasidarbę puikias trančijas, tvoras, susistatę bata- riejas. Bet visa pralaimėjo sere- doje rusams. Subotėje 9 d. bet gi buvo laukiama antro mūšio, tad mūsų oferiai patarė dvaris- kiams geriau išvažiuoti.

Per Ventą ties Ketūnais vokie- čiai pasidarė gera tiltą. O visas brastas užvertė dvaro ūkio as- triais padargais: plugais, akė- žiomis, kultivatoriais, ruliais ir k. t. t. rade.

Liği paskutinio daktelio pa- siėmė iš kalvės, stolerionis, ratai- nės. Paliko tik važius, šlėdes, lūgmas. Bet ir nuo jų, kaip ir nuo viso kito, nusiplėdė visos odas, kailius, išsiėmė pasėdus ir poduškas.

Iš namų išsiėmė visus drabu- žius, palikdami tik moteriškus; patalus, pagalvines, antklodes. Iš klėčių visus grūdus, visą pa- vilgą, visą padarytą atstanką: cukrų, arbatą. Iš kučių išsivedė

visus arklius. Išsiėmė karves, bėpalikdami 40; visas kiaules, visus paukščius.

Taip kad dabar bebūtų val- gyti tos 40 karvių, kurios badu betgi dvesia, išvežus visą pašarą. Jei sulauks žolės, gerai; bet vis- to tebebuvo šalta. Bet kas ir iš tos jautienos, kurią tegali išsivirti vandenį? Duonos nei ga- balėlio, nė druskos nei žiupsne- lio, nei kitų priedų. Ir niekur nieko nebegali benusipirkti, nė Kuršėnuose, nė sodžiuose.

Iš sodiečių taip-pat visa ima. Ir tie sodžiai su miestelėnais pa- baigė demoralizuoti. Vieni iš- bado, kiti iš pasigobėjimo, gro- bia, ką tik pasineša iš dvarų, kurių savininkai pabėgo. Neša maišais bulves, kur rado užkas- ta, skaldytas malkas, stalo bali- tinius. Ką besakyti, kad vokie- čiams ūmai pasitraukus, iš tran- šėjų tie savotiški mūsų marodie- riai visa susiima, kad ir aiškiai pažintų, jog tie daiktai iš čia- pat iš dvaro. Prisiėjo net iš sa- kyklų barti už tą pikčiaus neprie- telių skriaudimą tokių-pat nelai- mingųjų, kad ir buvusių kitkart turtingesnių.

Pirmą sykį vokiečiai į Kur- šėnų apilėnkę atėję 16 d. bal. Jų nebuvo daug; tad ir imdami ką dar palikdavo ir savini- kams. Antrą kartą didelė galybė atėję jau ėmė viską. Taip-pat dabar grynai apvalytas kraštas, kenčias gyvą badą. Laukai liko neapsėti. Dievo malonė, kad mes paskutinėmis dienomis imame nu- galėti priešininką ir jį atstu- miam jau nuo Ventos bent per 6 verstus. Dabar gal jau to- liaus.

Mažeikiuose vokiečiai visai ne- buvo. Visa tebėra, sveika: ir miestai, ir stoties.

Laužuvoje eidami Mintaujos link, buvo užėję iš Akmenės. Žiopeliuose tuoj pasiklausė, kur gyvena ūkininkas N! Suvokę tą ūkininką, tuoj 200 raitarijus per- brido per Vadaksties upę. Ro- dos ten nei nebuvo brastos! Ir atakavo Ringių stotį. Viso buvo atėję 400 kavalerijos.

Dvi armatos artilerijos iš Žio- pelių du syk šovė į stotį ir už- degė du trobesius. Kiti šaudėsi su mūšikiais iš šautuvų ir pa- degė dar dvi trobi.

Priėjo prie stielkininko, pa- klausė, ar trobelė skarbo? Taip, atsakė stielkininkas. Kas čia gyvena? — Gi aš su šeimyna. Tai ir nedegino tos trobos.

Laižuvoje ėmė teirauties, ka- me rusai? Užklupo žemaiti S. Tas nepasakė. Užklupo žydėli, atstas dzydą ir sukeikęs. Tas nusigando ir išsitarė: Ringiuo- se.

Iš bažnyčios bokšto, prasimū- šė langą, sangojo, ar mūšikiai ateina. Pamatė, pabėgo Mažeikių link.

Ringiuose dar sudegino gelž- kelio kūrto sandėlį. Bet žydo prieklio malkas paliko nedeginę. Viešiniuose išpradžių baidy- tasi, šaudant; paskui taip pri- prasti, kad vaikai ėmė bėgti ant pozicijų su mūsų kareiviais šovinių gilų rinkti. Ten dra- vę guli ant pilvo ir lankia, kada kareiviai išsaus.

Iš Kelmės mes pabėgome 15 d. balandžio rytą. Daiktus pasi- dėjomė ir abazo vežimą, kad bu- vo sunku krestelis nešties. Aš taip buvau nusigandęs, kad už- miršau paklausti, kam ir iš kur įduodu daiktus. Vežimas greitai pavaižiavo. Aš maniau jį rasti Šiauliuose paskui Joniškėje ar Mintaujoje, net Bygoje; bet nie- kur neberadau. Taip ir palikan visiškai neturtė, taip kaip besto- vinti.

Iš Pasvitiūnų antrą kartą ga- vau išsidauginti 21 d. bal. Mū- sų vartotojų draugiją vokiečiai išplėdė. Nieko nepavyko išgelbėti. Radaus be nieko. Sustojau Vabalninke. Čia ramu, tylu. Pik- ta, kad ir pati gani vargti ir kad dvylikos metų draugijos su- taupymas žuvo.

L. Krasiševičius.

(Iš "Rygos Garso").

WESTVILLE, ILL.

13 d. birž. buvo perstatymas lietuvių mokyklos vaikų. Daug žmonių prisirinko ir džiaugėsi tėvai matydami savo vaikelius taip dikiškai ir gražiai seserų mo- kytojų išlavintus.

Čia irgi renkami parašai po Lietuvių Peticiją, o sykiu ir au- kos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Tarp gerų žmonių užinama ir ant blogų, visokių nesusipratėlių, kurie, kaip koki- eziai, priešinasi pasistato prie parašų rinkėjų ir nesiraišo. Da- gumas jau pasirašė, žinoma, ku- rie supranta tą dalyką.

Westvillietis.

GRAND RAPIDS, MICH.

13 d. birželio buvo koncertas šv. Petro ir Povilo svetainėje, nuipirkimui vietinės parapijos chorui gaidų. Programos buvo įvairūs ir susirinkusius užganė- dino.

20 d. birž. buvo parapijinės mokyklos surengtas vakarėlis. Programos buvo taip-pat gražus, dailus. Tik įspūdį gadinio berei- kalo įmaišyti angliški karneliai, kurie visgi prisideda prie vaikų suamerikonišimo. Mokyklą baigė ir diplomus gavo 6 mergaitės ir vienas bernaitis. Išdalinus dip- lomas, kun. J. Gervickas pasakė gražią prakalbą. Publikos buvo apie 700 asmenų.

CLEVELAND, OHIO.

Anglų laikraštyje "Cleveland Leader" nedėleniniame numery- je, 13 d. birželio, patėmijau pa- talpintą fotografiją Liet. Teatr. dr. turėto pikniko 23 d. segu- žio. Apart fotografijos dar bu- vo trumkas prierasas, ištrauka, iš istorijos, būtent, kad Lietu- va yra provincija, kurios penkios dalys randasi po Rusijos valdžia. O dvi dali po Vokietijos. Pagiri- niai ir prakilus tai darbas gar- sinti savo tautą svetimačiuose laikraščiuose, nes šiandieną svetimačiai mažai žinodami laiko lietuvių už lenkus. Tarp kitko pastebėjau gana stambią klaidą link tos draugijos suorganiza- vimo. Tame straipsnyje p. J. P. Kilmavičius yra išgirtas, kad šeši metai atgal suorganizavo tą draugystę, kuri šiandien turi 110 narių. Kad neklaidinys vie- tinis lietuvių pabrakusiu pra- džią šios draugijos.

Pirmutiniu užmąnytoju buvo kun. J. Halaburda dabartinis šv. Jurgio parapijos klebonas. Bu- vo tai regis šeši metai atgal, ka- da Sus-mas L. R. K. A. Cleve- land'e turėjo seimą, ir kun. J. Halaburdos trisus suauktas ja- nimas, kad sulotų koki veikale- lį laike seimo. Kokį veikalelį lo- šė nepamenu, tik tai tiek, kad nu- siėkė gana gerai. Matant tokius jaunimo gabumus, sumanyti už- verti ir draugiją. Tuomi ypač pradėjo rūpintis p. S. Kimutis dabartinis šv. Jurgio parapijos vargonininkas. Jam vienas besitruisiant stoji pagalban p. K. Si- monavičius, J. Maksimavičius, J. Urbaitis, ir P. Sukys, bet už vi- sus daugiaus padėjo trisus p. J. Kimutis, kuris ir konstituciją parašė ir, regis, savo leomis at- spaudino "Draugo" spaustuveje. O šiandien autorius to straips- nio rašydamas užmiršo nepapne- lėti, o visą garbę atidavė p. J. Klimavičiui. Kaip žinoma, J. Klimavičius prisirašė prie tos draugijos metais vėliaus, kada jau draugija buvo pastatyta ant pamato.

S. K. as.

CLEVELAND, OHIO.

Birželio 20 d. Cleveland'o L. Vyčių 25 kuopa surengė ekskur- siją. Buvo išsidauginti 21 d. bal. Mū- sų vartotojų draugiją vokiečiai išplėdė. Nieko nepavyko išgelbėti. Radaus be nieko. Sustojau Vabalninke. Čia ramu, tylu. Pik- ta, kad ir pati gani vargti ir kad dvylikos metų draugijos su- taupymas žuvo.

L. Krasiševičius.

(Iš "Rygos Garso").

Malutis.

AISKUMO DELEI.

"Laisvės" 48-me No. yra straip- snelis užvardintas: "Streikas "Kanklių" chore". Šitas straip- snelis būtinai reikalauja paaiški- nimu.

Brooklyne, jokio bepartvyiš- ko, neprigulmingo choro po var- du "Kanklių choras" nebuvo ir nėra. Yra tik tai: šv. Paveles Ap- reiškimo parapijos Bažnytinis choras, kuru buvo sau apsirinkę vardą "Kanklių". Į tą chorą buvo įsiskverbę keli laisvamaniai — cicilikučiai, kurie nepriguli į parapiją, neina išpažinties; ir tie laisvamaniai norėjo ir visą cho- vą neprigulmingu — "beparty- višką" padaryti: perstojo pasi- garsinimuose vartoti taip kaip reikia pilną vardą: "Šv. Pave- lės Apreiškimo parapijos "Kank- lių choras", bet pradėjo vadintis stačiai "Kanklių" choras ir "Vienybėje Lietuvių" pasi- garsino, kad tas choras esąs "be- partyviškas ir visi gali prie to choro prigulėti, kas tik nori (su- prask ir cicilikai). Tas tai jau buvo per daug. Vietinis klebonas, taigi aš žemiaus pasirašęs, buvau priverstas iškviesti. Visųpirmu pa- reikalavau, kad choras nebevar- totų vardo "Kanklių", bet tik tai- stačiai parapijos choras ir kad vi- si choro nariai būtų praktikuo- jantys katalikai. Taigi ketvertoje, 10 d. birželio, aš nuėjau į salę ant choro praktikos ir peržiūrė- jau kas į parapiją priguli, o kas ne. Pasirodė, joki 3 vyruklai į parapiją neprigulėję, tai aš pa- tariau jiems chorą aplėisti, o kad tie su gerumu nenorėjo to pa- daryti, tai aš ėmėsi atidaryti papra- šiau be ceremonijų išeiti. Taipgi vienas iš prigulėnčių į parapiją pradėjo už prašalintuosius smar- tikaučiai mažai žinodami laiko lietuvių už lenkus. Tarp kitko pastebėjau gana stambią klaidą link tos draugijos suorganiza- vimo. Tame straipsnyje p. J. P. Kilmavičius yra išgirtas, kad šeši metai atgal suorganizavo tą draugystę, kuri šiandien turi 110 narių. Kad neklaidinys vie- tinis lietuvių pabrakusiu pra- džią šios draugijos.

Taigi, kaip skaitytojai mato, nebuvo tai joks choro streikas, bet parapijos choro, valymas ir atkreipimas į tikrąsias vėžias.

Kun. N. Petkus.

WORCESTER, MASS.

Geg. 29 d. vietinės lietuvišės rinko viešai gatvėse ir po namus aukas del karės nukentėjusiems lietuvių. Vietinis komitetas ren- gėsi prie to darbo pusantro mė- nesio. Pustrečio šimto lietuvių (moterų, merginų ir mergaitių) apsiėmė tą sunkų darbą atlikti.

Diena papulė graži, bet labai šilta, kas dikiškai nuvargino mū- sų uolias darbininkas, kad pavaka- rėje kai-kurios buvo labai, labai nuilusios. Aukus nepasididžia- rinkti ir kai-kurios bizidžios. Worcesterio lietuvių begalo brangina savo sesučių milžinišką darbą, kurios išlikusios nuo kas- dieninio darbo, iskenė dienos karštį maldaudamos Lietuvai pa- šalpos. Visos aukų rinkėjos turė- jo ant rankovės Raudonojo Kry- žiaus ženklą. Ant tam tikrų dū- želių buvo parašas "Please help war sufferers of Lithuania". Au- kotojams buvo dalinami raudini melsvi ženklai (tags) kurio vidu- rys buvo vytiš, gi aplinkui tas pats augščiau paduotas parašas. Nors viešas aukų rinkimas mū- sų sesutėms naujas dalykas, te- čiaus pasisekė užganėdinti. Viso labo surinkta \$1,051.16. Ka- dangi jau iš Worcesterio pir- miaus aukų, už knygutes ir va- ženklus, buvo pasiųsta Tautos Fondui \$1,212.75; tad, IŠVISO WORCESTERIO TAUTOS FON- DO SKYRIUS SURINKO \$2,263.91. Tokia būdu mūsų parapija ligšiol surinko daugiausia del Lietuvos karės nukentėjusių.

Iš draugijų daugiausia paau- kėjo:

Šv. Jurgio Draugija \$100.00

Blaivininkų draugija 36.90

Birutės Teatral. draugija 10.60

Marijos Vardo draugija 25.00

Iš pavienių aukotojų daugiau-

sia aukavusių, mūsų miestas taip-pat turi pirmenybę, nes vi- nas asmuo paaukojo \$150.00.

— Birž. 6 klebonas parengė vakarėlį vien aukų rinkėjoms, pagerbimui jų didelio pasi- šventimo.

Birž. 20 d. buvo viešas su- sirinkimas reikale parašų rinki- mo autonomijos išgavimui. Pra- džioje prakalbėjo vietinio Tau- tos Fondo skyriaus valdybos na- riai (vice-pirmininkai: p. p. Jo- nas Vaitkus, Tamas Daminai- tis ir Ona Aniolauskaitė ir išdi- nininkas p. Kazimieras Grigaitis) pripažindami didelį atliktą dar- bą Worcesterio lietuvių vie- šu rinkimu aukų. Deklamavo gražias kareivias eiles p-lės: Ona Čiginskaitė, Magdalena Landžiūtė, Ona Daugirdaitė, Ju- zė Stėponkaitė. Tiek kalbos, tiek deklamacijos publikos gražiai priimtos. Galiaus vietinio komi- teto pirmininkas kun. J. J. Ja- laisvamanius norėjo ir visą cho- vą neprigulmingu — "beparty- višką" padaryti: perstojo pasi- garsinimuose vartoti taip kaip reikia pilną vardą: "Šv. Pave- lės Apreiškimo parapijos "Kank- lių choras", bet pradėjo vadintis stačiai "Kanklių" choras ir "Vienybėje Lietuvių" pasi- garsino, kad tas choras esąs "be- partyviškas ir visi gali prie to choro prigulėti, kas tik nori (su- prask ir cicilikai). Tas tai jau buvo per daug. Vietinis klebonas, taigi aš žemiaus pasirašęs, buvau priverstas iškviesti. Visųpirmu pa- reikalavau, kad choras nebevar- totų vardo "Kanklių", bet tik tai- stačiai parapijos choras ir kad vi- si choro nariai būtų praktikuo- jantys katalikai. Taigi ketvertoje, 10 d. birželio, aš nuėjau į salę ant choro praktikos ir peržiūrė- jau kas į parapiją priguli, o kas ne. Pasirodė, joki 3 vyruklai į parapiją neprigulėję, tai aš pa- tariau jiems chorą aplėisti, o kad tie su gerumu nenorėjo to pa- daryti, tai aš ėmėsi atidaryti papra- šiau be ceremonijų išeiti. Taipgi vienas iš prigulėnčių į parapiją pradėjo už prašalintuosius smar- tikaučiai mažai žinodami laiko lietuvių už lenkus. Tarp kitko pastebėjau gana stambią klaidą link tos draugijos suorganiza- vimo. Tame straipsnyje p. J. P. Kilmavičius yra išgirtas, kad šeši metai atgal suorganizavo tą draugystę, kuri šiandien turi 110 narių. Kad neklaidinys vie- tinis lietuvių pabrakusiu pra- džią šios draugijos.

Taigi, kaip skaitytojai mato, nebuvo tai joks choro streikas, bet parapijos choro, valymas ir atkreipimas į tikrąsias vėžias.

Kun. N. Petkus.

WORCESTER, MASS.

Geg. 29 d. vietinės lietuvišės rinko viešai gatvėse ir po namus aukas del karės nukentėjusiems lietuvių. Vietinis komitetas ren- gėsi prie to darbo pusantro mė- nesio. Pustrečio šimto lietuvių (moterų, merginų ir mergaitių) apsiėmė tą sunkų darbą atlikti.

Diena papulė graži, bet labai šilta, kas dikiškai nuvargino mū- sų uolias darbininkas, kad pavaka- rėje kai-kurios buvo labai, labai nuilusios. Aukus nepasididžia- rinkti ir kai-kurios bizidžios. Worcesterio lietuvių begalo brangina savo sesučių milžinišką darbą, kurios išlikusios nuo kas- dieninio darbo, iskenė dienos karštį maldaudamos Lietuvai pa- šalpos. Visos aukų rinkėjos turė- jo ant rankovės Raudonojo Kry- žiaus ženklą. Ant tam tikrų dū- želių buvo parašas "Please help war sufferers of Lithuania". Au- kotojams buvo dalinami raudini melsvi ženklai (tags) kurio vidu- rys buvo vytiš, gi aplinkui tas pats augščiau paduotas parašas. Nors viešas aukų rinkimas mū- sų sesutėms naujas dalykas, te- čiaus pasisekė užganėdinti. Viso labo surinkta \$1,051.16. Ka- dangi jau iš Worcesterio pir- miaus aukų, už knygutes ir va- ženklus, buvo pasiųsta Tautos Fondui \$1,212.75; tad, IŠVISO WORCESTERIO TAUTOS FON- DO SKYRIUS SURINKO \$2,263.91. Tokia būdu mūsų parapija ligšiol surinko daugiausia del Lietuvos karės nukentėjusių.

Iš draugijų daugiausia paau- kėjo:

Šv. Jurgio Draugija \$100.00

Blaivininkų draugija 36.90

Birutės Teatral. draugija 10.60

Marijos Vardo draugija 25.00

Iš pavienių aukotojų daugiau-

žiausios Dr. V. Kudirkos kompo- zicijos, ypač "Nemuno Vilny" ir "Marsas". Pelno vakaras da- vė \$234.95.

Birž. 22 p-lė Ona Kraipavičiūtė, Worcesteriečių mylima gabi giesmininkė, iškėkėjo už Juozo Krapkaičio.

Birž. 15 mirė Magdalena Bruožienė. Birž. 17 mirė Rokas Vipartas iš Grudzlių parapijos, Kanno gub.

Spaudos bendrovės kuopa nu- tarė užsiimti platinimu katali- kiskų laikraščių, pardavinėjant atskirais numeriais.

Blaivininkai rengiasi važiuoti į metinį seimą, kuris šįmet bus Minersville, Pa. Rugp. (Aug.) 10 ir 11d. Gražus blaivininkų pikni- kas buvo birželio 27 d.

Worc. Kronik.

DETROIT, MICH.

21 d. birželio Lietuvių Litera- tūros ir Mokslo Draugija su pa- gelba studentų lietuvių iš Or- chard Lake, Mich., surengė va- karą.

Nors vakarėlio programo bu- ta neilgo, bet atliktą buvo la- bai gerai. Publikos atsilankė la- dutiniškai; likosi užganėdinta, sulaukus tokio vakarėlio, svar- biausia, kad ačiū moksleivių pa- sidaravimui laike vakaro buvo surinkta aukų nukentėjusiems del karės lietuviams \$20.83, ku- sas lietuviams buvo taip nežino- mi, nes buvo laikai kad narsų protėvių kardai privertė ir len- kus ir rusus ir totorius ir vo- kiečius drebėti prieš lietuvių vardą, kuomet Lietuva buvo nuo Baltiko lik Juoduji marių.

Ragino, tat, mesti vergystės jun- gą, gi pasijusti liuosais lietu- viais, didžiūjančiais savo var- du, drąsiai reikalaujančiais sau- tautai priederantių teisių. Peikė lietuvių socialistus, kurie taip maža rūpinasi Lietuvos likimu, aiškiai faktais išdėstydamas, kad lietuvių socialistai eina žydų išdirbtu programą, mažą teparodydami savo lietuvišties ir prigimtos tėvynės meilės, nes tie ligšioliai mūsų socialistai pasi- rodė didžiūjančiais fanatikais, bai- siausiais netolerantais kitokių nuomonių ir kad tie priešinai- arde kiek galedami "naudingiau- kius, reikalingiausius, net besa- liškus užmanymus, jei ne jie vieni dirbo. Baigdamas kalbą, paaiškino apie būdą parašų rin- kimo ir ragino kiekvieną pasira- šyti, kadangi jokios atsakomy- bės už tai nėra, gi autonomijos reikalavimas, tai būtinas daik- tas. Beto, kalbėtojas nurodė kas ligšiol Katalikų — Tautininkų yra veikiamas Amerikoje ir Euro- poje del autonomijos išgavimo ir apgailestavo, kad socialistai ir laisvamaniai — tautininkai taip mažai daroma, kad išgauti Lie- tuvai autonomiją.

Kalboms užsibaigus, komite- tas išrinko kelis asmenys, kurie eidami per namus rinks parašus po lietuvių peticiją į Taikos Ta- rylą.

Birželio 13 d. didžiame Pla- za teatre šv. Kazimiero Bažny- čios choras sudainavo p. Česlo- vo Sasnausko kompozicijos kanta- tą "Broliai". Tenoro solo daina- vo p. V. Juška iš Brockton, Mass., kurio balsas pakliūdo la- bai patiko. Choras savo gerą var- dą pilnai atlaikė. Nors Plaza te- atras dainavimui netinka, vie- nok kantatos turtingi akordai ža- vėjo užavėjo muzikos mylėtojus. P-as J. Čižauskas, choro vedėjas, gali drąsiai gerėtis savo darbu.

Kantata paliko gilų įspūdį tarp klausytojų muzikos mylėtojų ir įreikalanujama atkartoti Mecha- nics' Hall arba nors A. O. H. svetainėje.

Be kantatos dar buvo vokališ- ki ir orkestrinės šmoteliai. Giliau- si įspūdį padarė duetas iš "Faust", kurį sudainavo poni- Marė Čižauskienė ir p. Jonas Čižauskas, kurio turtinis balsas klausytojai labai girė. Kvar- teta (Ona Kraipavičiūtė, E. Fe- leikiūtė, — V. Juška ir J. Či- žauskas) himną "Lietuva" (komp. M. Petrausko) labai gra- žiai išpildė ir malonu buvo kla- ustyti. P-lės Onos Kraipavičiūtės balsas kaip ir visados žmėnoms patiko, bet dainą pasirinko la- bai netikusią, nes žodžiai neturė- jo jokio sąrisio su melodija, ir vietomis buvo aiški disharmoni- ja žodžių ir kompozicijos. Iš or- chestros griežimų pasirodė gra-

Utarinke, 22 d. birželio buvo šv. Kazimiero lietuvių parapij- nės mokyklos mokslo metų už- baigimas. Programėlis buvo su- rengtas gan įvairus ir patrauk- tiantis, taip kad vietomis veikiantieji vaikai ir mergelės ant scenos lygiai su kokia ma- giška spēka žavėte-žavėjo, pu- bliką. Turinys programėlio buvo sekantis:

Choras sudainavo "Keleivio Dainą". Emilija Špulnintė "Sveč". Pasveikinimas". choras dainavo "Taip miela man- yta tėvynė". Emilija Micku- niūtė deklamavo "Voras pas- Perkuną". Mergaitės dar- sio skyriaus mokiniai, su- dainavo kelias daineles ir deklamavo persimainydami Mergaitės atliko "Japo-

Monologą, "Lietuvos Krivulė", pasakė kareivio rubais ap- sirėdęs stud. F. Rusis. Liudna ir gilų padarė įspūdį. Ašaros r- tosi akysna, kada kareivis iš an- čios ištraukęs pelinų rišlį pa- kėlė į augstį: "Stai, broliai ir sesers, kokią jums dovana at- vėžiau iš Lietuvos".

Vaidinta komedijėlė "Žydas ir Dzikas". Abudu atliko savo roles artistišškai, ytin š. J. Kel- melis, savo kalba ir gestais nie- ko nesiakyrė nuog tikro Izraelio sunaus.

Komedijėlė "Nutruko", tapo išpildyta gana pasekmingai.

Laikė rinkimo aukų davė šie asmenys: A. Perminas 11.00; Juozas Bučinskas 1.50; J. Mor- kunas 1.00; M. Bakšaitis 1.00; M. Ambros 25c.; L. Vindleras 50c.; A. Abišella 50 c.; J. Vai- tiekunas 50 c.; J. Lažaunikas, 1.00; A. Išganaitis 25 c.; Al. Petronis 25 c.; Biaselekas 25c.

Dauguma davė po keletą dolerių, bet nenorėjo, kad jų vardas būtų skelbtas.

Sirdingai ačiū, tiems kurie ne- sigailėjo nušlostyti ašaras ne- laimingiems broliams, aukoda- mi gausias aukas.

Prigulinčia, garbė reikia at- duoti stud. J. Bereičiui, kuris nemaža tris

Redakcijos Pastabos.

TRAUKIA SENĄ GIESMĘ.

Ponas A. B. Strimaitis, S. L. A. sekretorius, ilgame straipsnyje "Mes ir Kunigai" ("Tėvynės" 27 num.), bando išsiraizgioti iš tos negražios pozicijos, į kurią jis pateko, o pordaug ir pate S. L. A., baudydamas nemaloniais švie-soje perstatyti S. L. R. K. A. tulį valstybi valdžiai.

Pono Strimačio taktiką pa-žįstame nuo seno, taigi nē kiek nesistebime, kada jis kalbėdamas apie S. L. R. K. A., nekamba apie jį, kaip di-džiulę organizaciją, bet visą kalbą nukreipia prie kunigų ir patį katalikų susivienijimą pakrikštija "kuniginu". Jis netik apie katalikų susivieni-jimą kalba kaip "kuniginį", bet dar, "ni v pat, ni v de- viat", išpasakoją apie bažny- ties kolekta, kalba apie ku- nigų algas, bažnyčių staty- mus, apie parapijines riaušes — vienu žodžiu — aiškiai vai- dina rolę skėstančio, kuris ir šiaudo graibosi.

Svarbiausiu gi atsispyrimo punktu, kuriuo jis mano iš- baltinti savo pasielgimą, yra p. Strimačio laiškas į Insu- rance Department, Baltimore, Md. Gaila, kad p. St. tepri- davė vien angliškąjį laišką tekstą. Jei jis būtų šale pa- dėjęs ir lietuviškąjį vertimą, tai tautiškojo susivienijimo nariai, kurie didžiumoj angų kalbos nesupranta, būtų aiš- kiai pamatę kame dalykas. Priduosime tad tojo laišką lietuviškąjį vertimą, nors, tie- sa, iš mažai gramatiško angų kalba laišką. Laiškas skam- ba:

Commissioner of
Insurance Department
Baltimore, Md.

Braungis Tamsta: —

Malonėkite pranešti mums, **Susivienijimai Lietuvių Ameri-koje**, jei galima grįžtančia kras- sa, ar "Susivienijimas Lietu- vių Rymo — Katalikų Ameri-koje" prisitaikė prie jūsų val- stijos teisių, valdančių frater- nalės labdarinės organizacijos ir ar jie (S. L. R. K. A. — Red.) turi paveltį ir leidi- mą daryti biznį jūsų valstijoje, taip kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuris yra dabar paveltis organizaciją jūsų valstijoje, ar buvo jie (S. L. R. K. A. — Red.) inleis- ti į jūsų valstiją ir kada?

Ar fraternalėms organizaci- joms, vėliau susitvėrusioms yra leidžiama vartoti tą patį vardą (vien tik prikeriant Rymo — Katalikų) prie savo vardo suklaidinimui žmonių, taip-pat kaip organizacijai, ku- ri buvo susitvėrusi ir vedanti biznį nuo 1886?

Begalo svarbu žinoti tuos faktus, užtai kiekviena infor- macija, duota mums viršminė- tame reikale, bus augstai kai- nuojama. Laukdamas skubaus atsakymo, palieku

Su pagarba,

A. B. Strimaitis,
S. L. A. sekretorius.

Perspauzdinęs tokį laišką p. St., apsimeddamas nieko nesuprantančiu, dar klausia: "Kur jūs matot skundimo punktus šiame laiške?" Kad pats p. Str. tą punktą nemato, gal tai ir galimas dalykas, bet kad kiti jų nematyti, atspira- so, jie turėtų protą ir sąžinę užmigdyti. Kad tą laišką ir Marylando valstijos valdžia palaikė kaip skundą, apie tai rašikliausia kalba p. J. Vasi- liausko, S. L. R. K. A., sekr., prityrimai, kada reikėjo susi- durti su Maryland'o valstijos Insurance Department'u re- gistruojant katalikų susivie- nijimą. Ant galo, kas per reikalas apie vardą vartoji- ma, čia pat nurodant, kad pri-

dėjimas "Rymo Katalikų" y- ra daromas žmonių klaidini- mu? Juk kalbama ne apie ki- tą, kaip apie S. L. R. K. A. ir kiekvienas, gal apart p. Strimačio, padarys išvadą, kad ne kas kitas, kaip tik ka- talikų susivienijimas klaidina žmones. Reikia būtų begalo naiviu, kad po tokio pasaky- mo galima būtų ramia sąži- ne tvirtinti, gird, mes nieko bendro su skundu neturime.

Neturime didelio noro kal- bėti ir priparodinėti, kad toks p. Str. laiškas kvepia skundu. Tą mato kiekvienas norintis matyti. Neprašo- me nei p. Str. mūdymų link to, kuris iš susivienijimų yra senesnis. Tą visi gerai žino- me, tik dalyką kitaip supran- tame negu įeikarsčiavęs p. Strimaitis.

Tiek tuo tarpu.

SAVAIS IR NESAVAIS REIKALAIS.

Nuo seno pribota, kad kaip tik laikraštį užima nauja re- dakcija, visi priešingųjų la- gerių laikraščiai ytin užsima kedenimu laikraščio su nauja redakcija. Nors "Draugas", visuomet turėjo tą privilegiją, kad jis pirmieji ir socialis- tų laikraščių nuolat buvo ci- tuojamas ir baramas, bet pa- staroju laikui pirmieji ir socialistai iš kailio neriasi kaip čia jam "smarkiau" už- važiuos.

Iš visų laikraščių, ypač ne- galime susikalbėti su "Ame- rikos Lietuva". Ji niekaip nenori suprasti, o gal ir tyčia nuduoda nesuprantanti mūsų kovoja ir mūsų tvirtini-

pozicijos. Galop to nesupra- timo pasekmė buvo ta, kad "A. L." iškilmingai apreiškė būk "Draugas" "atvirai pa- siūbiavo su melagyste", už- tvirtinimą, kad tautininkai naudoja p. Šimkų savo parti- jiniai politikai. "Am. L." pa- tvirtinimui to, kad tautinin- kai p. Šimkaus prakalbų sa- viems tikslams nepanaudoja, nori intinkinti, kad "tautinin- kai viešai ir iškilmingai pa- sakė, kad jie remis p. Šimkų, kur jis nebūtų, su kuom jis ne- dirbtų". Netik mes, bet ir "A. L." nepasakys ir nenū- rodys, kur ir kada tautinin- kai tie viešai ir iškilmingai pri- žadėjęmą padarė. Jei taip, norėtume dalinti melagių dip- lomas, kaip "Am. Liet.", tai čia jai galetume suteikti. Bet to noro neturime, o tik norisi nurodyti, kad mes ir nesipriešiname p. Šimkui su kuo jis nedirbtų, pas ką aukas nerinktų. Mūsų noras yra tas, kad tautinin- kai ar kokie kiti kviesdami p. Šimkų kalbėti nevarytų agita- cijos, nejudintų katalikų, ne- burnotų prieš Dievą ir tt. Rods, toks mūsų noras nėra blogu noru. O vienok, "Am. L." nē biskelio nenupiečia S. L. A. Chicagos apskrities, ku- ris ne syki, bet pakartotinai tris sykius surengė prakalbas p. Šimkui dalyvaujant ir vi- sus akivius katalikai, jų tikėji- mas buvo niekinami, kolioja- ni. Tikra nesamone vadinti mus melagiais už tai, kad va- dinamo tautiškojo susivieni- mo apskritys negražiai elgė- si.

O tvirtinime, kad tautinin- kai nekovoja prieš katalikus, "Am. Lietuva" teturi tiek lo- gikos, kaip socialistai, tvir- tindami būk jie katalikams ir jų tikėjimui nemanio kenkti. Mes tvirtiname, kad tautinin- nuduoda nesuprantanti mūsų kovoja ir mūsų tvirtini-

mus parems visa eilė gyven- mo faktų, kurių nematome reikalo cituoti, tuo labiau, kad "Am. Lietuva" gerai apie juos žino. Kavotis už visos tautininkų srovės, "Am. Lie- tuvai" nepartatume — kaip srovė ji dar nieko nepasakė, nes neturi savo ideologijos ir principų. Visa jų srovė, tai keletas vienukių, kurios kaip tik mėgsta prieš katalikus, pa- rapijas, kunigus daug kalbėti, primesti katalikams klerikalų vardą ir net atvirai katalikų antrašū išsikolioti. Kalbame ne iš noro tautininkus apjuo- dinti, — ne ką darysi, kad tautininkai gyvenime tokią po- ziciją turi užimę. Norėtume, kad patį "Am. Lietuva" ge- riau išgilintų ir pažintų taip ginamą srovę. Užsiganėdin- sime tais paaiskinimais, prie "Am. Liet." num. 154 (284) tilpusių išvadžiojimų.

Gi bostoniškės "Ateities" apžvalgininkas, retai kada ro- davo savo originalę mintį, 26 num. gauna progą prabilti a- pie naujuosius "Dr." redak- torius. Neužsiganėdina patė- mėjimu, būk jie "daugiau- jausnu vaduojasi, negu pro- ta", bet dar apreiškia, būk jie "nežino apie ką kalba". O visame redakcijos straipsne- lyje apie pirmieji laikrašti- nių suvažiavimą "logikos nėra ko ieškoti". Žinoma, ne mums apie save spręsti, bet tik vienas dalykas norėtysi- tam apžvalgininkui patėmyti, kad jis labiau save gerbtų: save gerbiąs žmogus taip ne- sakys. Jei "Ateitis" taip uoliai gina pirmiejius laik- raštinius, patartume taip pat uoliai pildyti ypačiai vie- ną jų nutarimų, kad polemik- ose būtų vengiami ypatiskū- mai. (Čia pat ir "Dr." re- daktorių vardai priduoti). Tą patėmijame nedel to, kad mus

inžeistų "Ateities" pasaky- mai, bet vien to delei, kad su- tokiais apžvalgininkais nema- nome polemizuoti, negi rin- tai kalbėti.

NEPRAŠYTI GLOBĖJAI.

Socialistų ir laisvamaniškų tautininkų spauda begalo su- sirūpino Tautos Fondą. Tas rūpesnis apsiereiskia ne kuo- kitu, kaip tik ant fondo už- siopulimu, kam, gird, jis sky- ria aukų dalį politikiškams reikalams, t. y. Lietuvai lai- svės išgavimui. Gird, Tautos Fondas tą darą su nuoskau- ja nuo karės nukentėjusių lie- tuvių. Taip šnekėdami jie nē pusės lūpų neprasitaria apie tai, kad pasielgiant sulys so- cialistų ir laisvamanių re- cepto, nukentėtų Lietuvos po- litikos reikalai. Ant galo juk jie patys tyli apie Autono- mijos Fondą, į kurį renka aukas be abejo su skriauda nelaimingų lietuvių. Vadinas, tautininkams valia rūpintis apie autonomiją, bet katali- kams, kuriems tas klausimas daugiausia rūpi, politikiš- kais reikalais nepavelti- ma užsiminti. Viena, tiems neprašytiems globėjams ne- apsimoka ir neverta ki- tų reikalais sieloties — ne jie sutvėrė Tautos Fondą, ne jie už jį agitavo ir aukas sudėjo. Tegu geriau tvarkytų savus reikalus ir fondus, o per panevalią nelis- tų šeiminkauti ten, kur ne jų reikalas. O kas link aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams, Tautos Fondas daugiau jų Lietuvon pasiun- tē negu kiti fondai.

Laisvamaniai kalbėdami a- pie savo stebėtinus beparty- viškumus, tuo savo užsiopuli-

mu parodo, kad jiems ru- pi kaip tik pakenkti Tau- tos Fondui. Žiūrėkite, koks Tautos Fondas negeras, mē- to pinigų ir visas puses, kada tuo tarpu aukos nukentėju- siems nuo karės lietuviams taip reikalingos. Taigi ir au- kų jam nebeduokite. Tuš- čias šūvis, kuris katalikų ir jų labiausia remiamo fondo ne- kliudė. Nuo pat pradžių jie šaudė į Chicagos sei- mą, jo įsteigtą Tau- tos Fondą ir abelnai prasikal- timų klanus vertė ant kiek- vieno katalikų pasijudinimo. Ir kas iš to? Katalikų darbų pasekmės nē kiek nesumažėjo. Bereikalingai ir dabar šaudo: katalikai nėra jau tokie nesu- sipratėliai, kad klausytų su- laisvamniųjų sąvalų ir jų negudriems išvadžiojimams.

Tautos Fondo seimas atra- do reikalingu 20 nuosimtį nuo inplaukusių aukų skirti politi- kos reikalams. Mūsų nuomo- ne, politikiški Lietuvos reika- tai dabartiniu laiku taip svar- būs ir taip dideli, kad mes sy- ki su "Amerikos Lietuviu" nusistebėsime, ne tam, kad paskirta aukų, bet tam, kad pavesta permažas aukų nuo- šimtis tiems reikalams.

Tautos Fondo Seime ponas St. Šimkus sutiko, kad jojo prakalbose suinktos aukos ei- gyt per Tautos Fondą, bet Chi- cagon atvykęs, kvietė visų Fondų prezidentus konferen- cijoje, kad kokiū nors būdu tą- viškumus, tuo savo užsiopuli-

DR. A. K. RUTKAUSKO PA- AIŠKINIMAS I p. B. K. BALUČIO UZMETIMUS.

("A. L." No. 155 (285),

liepės 3, 1915.)

Tautos Fondo Seime ponas St. Šimkus sutiko, kad jojo prakalbose suinktos aukos ei- gyt per Tautos Fondą, bet Chi- cagon atvykęs, kvietė visų Fondų prezidentus konferen- cijoje, kad kokiū nors būdu tą- viškumus, tuo savo užsiopuli-

rimą panaikinti. Nenusisekus- tą kartą savo užsiopiri- mą atsiekti, jisai, dvasioje, buvo pasirijęs sulaužyti Tau- tos Fondo Seimui duotąjį pri- žadą, ir atkartotinai atsaki- nėjo nuo Tautos Fondo Val- dybos maršruto, griežtai už- gindamas toliaus jojo prakal- boms maršruto nerengti, kol nebus šiokis ar tokis dalykas permaitnyta, kaip jisai užsi- manydavo. Žinoma, p. Šim- kaus užsiopirimas priverzda- vo T. F. pirmininką kviesti T. F. valdybos nepaprastus susirinkimus ir aptarti p. Šimkaus griežtą reikalavimą. Po aptarimo ir p. Šimkui nu- sileidimo, vėl T. F. Valdybos nutarimai būdavo atmetami ir kiti susirinkimai kviečiami ir sutartys daromos apie tai, ką T. F. seime p. Šimkus buvo sutikęs. Ir taip elgėsi ligi galui, t. y. birželio 27 d., 1915, kuomet galutinai išdraudė T. F. jam maršrutą uždirbėti. Nuo birželio 27 d. p. Šimkus visai nesiskaitė su savuoju duotu žodžiu — arba aiškiau- savo žodžio nelaikė. T. F. pirmininkas bandė dar toles- nes sutartis arba pasikalbėji- mus turėti su p. Šimku, bet p. Š. net per telefoną bandė bartiesi ir išmislinėti visai ne- galimus daleidimus. Ponas Šimkus atvyko pas Dr. Rut- kauską birželio 12, 1915 ir įsa- kė, jokia maršruto jam ne- rengti ligi birželio 20 d., 1915; sakėsi jisai noris prisirengti ir pasilėsti. Tuomi tarpu p. St. Šimkus dalyvavo laisva- manų spaudos draugijos sei- me ir viešai kalbėjo podraug su Dr. J. Šliupu bei V. K. Račkausku keliose vietose Chicagoje.

Ponas B. K. Balutis sako, kad p. St. Šimkus nenori a- pie sensacijas pasakot, bet iš kur. p. Balutis visą- tą sensa- ciją sulipino, jei ne iš paties

PRIE PROGOS.

Sekminės. Fryburgo katedros varpai gaudžia, kviesdami žmones pamaldosna. Jų malonus balsas skrieja giedrame ore šimtais aidų pasikartodamas kalnose ir nykdamas mėlėnyjo padangėj. Paklusnios varpams žmo- nių minios traukia katedron ar kitosna bažny- čiosna. Mat, šiandie prie Sekminių iškilnės prisideda ta aplinkybė, jog apvaikščiojama šv. Canizijaus beatifikacijos jubilėus. Taigi Fryburgan suplanke visa žmonių daugybė.

Vos skaisčioji saulelė atliko dienos pu- siaukelį, po miestą pasileido įvairių orkestrų aidai: tai iškilmingos procesijos pranekejai. Skubinu ir aš. Ateinu: kaip akys užmato, ant gatvių ir plečių, kur eis procesija, stovi žmo- nių minios. Visų akys nukreiptos ton pusėn iš kur procesija pasirodys, būtent, katedros linkon. Štai varpai suskambejo duodami žen- klą, jog jau išeina.

Ateina. Prišakyj groja muzika. Paskui nešamas kryžius, prieš kurį lenkia galvą minia. Pagal kryžių traukia šimtai mažųjų mokinių abiejų lyčių. Jie padalinti į neperdideles grupes, kurioms vadovauja mokytojai arba moky- tojos, kaip pasaulinės, taip ir vienuolės. An- tai viena tokia mokytoja vienuolė prisartino praieidama. Ji taip gražiai pasirėdžius, jog, jei įstatytum į kanapes, tai žvirbliai netik ką jų neliestų, bet ir iš tos apielinkės išsikraustytų.

Mažiečiai vis traukia ir traukia tolyn. Kai- kurie flegmatiškai dairosi į šalis, kiti užsim- stę, dar kiti balsiai kalba maldas. Iš jų akių spingso gyvenimas, iš veidų pasitenkinimas. Eina jie eilemis, tvarkoje.

Tuom tarpu pasirodė suaugesni: žemdir- bystės, prekybos ir kitų įstaigų mokiniai bei mokinės. Vienuolių globos ir čia nestinga. Mokinės beveik išimtinai vienuolių-seerų globojamos. Labai pasipiktintų mūsų "pirm- eiviai", matydami tokius globėjus.

Stebėjau si ir aš atvykęs Fryburgan: išei- si, būdavo ta ar kita gatve pasivaikščioti, tai sutiksi tiek ir tiek būrelį mokinių, vaik- ščiojančių vadovaujant basiams arba šiaip ap- skurusiems broliukams-vienuoliams. Išrodė lyg perdaug suvaržyti, prislėgti mokiniai. Atidžiau gi išsiūrėjus dalykai išrodo kitaip: ne baisi ta globa, bet naudinga ir gera. Apie jos gerumą liudija mokiniai, kurie čia renkasi netik iš Europos, bet ir iš tolimos Amerikos.

Čia prie progos patėmysiu, jog kiek kartų man teko lankyti įstaigas (vistiok kokių tik- lyb bei pažiūrų įstaigas), jos užlaikomos drus- mėje ir tvarkoje, ten buvo ramu, malonu. Ten buvo visi linksnūs patenkinti, rodos, laimės viespatijon patekai!

Bet kaip, priešingai, nemaloniai jautiesi įstaigose be tvarkos. Kiekvienas tenai užsi- mąstęs kaž-kuo, nuliūdęs; kalbos šaltos, dve- jotinios... Ot, rodos, gletšerų lindynėj atsi- dūrei. Kiekviena valandėlė tenai užtrukimo — tai sunki našta.

Šai ateina gimnazistai, čia vadinami kole- gijantais. Jų ilgas eiles užbaigia jų pačių orkestra ir mokytojų būrelis. Čia mano do- ma pradėjo smarkiau veikti. Atmintis pasi- tarnavo tuomi, kad priminė Lietuvos gimna- zistus. Ir kaip skyrėsi, palyginus, mūsiečiai nuo čionykščius! Pas čionykščius nematysi to, tarsi lazda užspringus, įsiveizėjimo, arogan- tiško bažnyčioje pasielgimo. Nėr greičiausiai nē tikybino indiferentizmo: kiek kartų aš šiame dalyke teiravausi, patėmydavau ką kitą. Neabejoju, jog pažangoj, moksle šia neatsi- likę nuo mūsiečių. Žodžiu, šie malonų ispūdį daro, kuomet mūsiečiai kažkas šiurkštų, atstu- miantį nuo savęs.

Kame tatau to skirtumo priežasčiai? Per- begau mintimi visą pedagogiką, pradedant nuo stambeldžių laiškų ir einant toliau per ka- talikišką perijodą su visokiais "trivium" ir "quadrivium" bei garsiaja "ratio studio- rum" atsidurdamas galų gale dabartyje, t. y. realizmo laikais, kuris pergalejo humanizmą, bet pats dar neatsistovėjo ant tvirtų pamatų. Praeitis rodo, jog anuolaikinės sistemos sa- vo laikų turėjo ir savą vertę: jos daug žmo- nių padarė žmonėmis. Dabartis su save tē- mėjimo metodu dar lyg nesugebėjus tinkamai suvartoti ir išnaudoti minėtojo metodo, ir jei- gų manys vien tēmijimu, be sistematiško dar- bo, greičiausiai apsisiks.

Mūs (lietuvių) padėjimas išimtinias: mus auklėja pamotė. O kur pamotės, netik iš tau- tinio, bet ir iš tikybino atžvilgio, auklėjama, ten gera taisyklė negalima pritaikinti. Ten reikia išrasti tam tikri būdai. Aš čia Dievui, paskutinių laikų dalykai pas mus pradėjo vir- sti geroj pusėn.

Praėjus gimnazistams patraukė vienuo- lių eilės. Jų nuskustos (dažniausiai) galvos, barškinti prie juostų-pantių ražančiai, sto- ros sėrmėgos labai primena katorgininkus. Tečiau ne drabužių žmogaus vertė: nors vienuolių nevisai simpatiška išvaizda, tečiau jų idealas man patinka. Teisybė, gal nevisi ir nevisuomet jį (idealą) pasiekia: mat jo aug- štumas nelengvai prieinamas.

Patiko man vienuolių darbštumas, maty- tas Bavarijos ligonbučiuose: anksti rytą (apie 4-5 valan.), kuomet dar ligoniai išlasi, jau jie trūsiasi po koridorius, sales ir kėlnias; apsi- trūsia jie ankščiau, kad paskui ligoniams ga- lėtų tarnauti. Žiūrint į jų apskurumą, tylą, ir į tą tarsi mechaniską, nors energiską trūsę, išrodė, jog jie yra užsėlę, suakmenėję, nu- stoje žmogiskų jausmų. Tečiau pakalbink juos: kas per malonumas, kas per praklinos min-

tyr ir pasišventimas artimo labui. Išrodo, pai. Stebėtina: Lietuva su 3-4 milijonais gy- ventojų turi vos pusestojos vynuopų, čia gi Šveicarijoje, su 3 milijonais žmonių, kur iš 22 kantonų tik 8 katalikiški, iškilnėje dalyvavo net 3 vyskupai (su vietiniais).

Paskui eina keturi vyrai, nešini grabe- liu, kuriame sudėta šv. Canizijaus relikvijos, Minia dievobaimingai lenkė galvą, išreiksdama pagarbą tam didvyriui: pamokslininkui, no- liam dišų ganytojiui, garsiam pedagogui ir pa- galios šventajam. Jeigu Fryburgas su visu kantonu tapo apsaugotas nuo protestantizmo bangos, tai čia šv. Carnizijaus nuopelnas. Jis, tur-būt, ir toliaus sergsti šį kantoną, tarsi sa- lą iš visų pusių apsupatį protestantų, nuo su- klydimo. Delto tai susirinko tokia skaitlinga minia, kad ji pagerbus).

Procesiją užbaigė pasaulinės valdžios at- stovai: drauge su kantonu prezidentu. Kaip tai gražu, kad pasaulinė valdžia eina ranka į ranką su dvasine!

Praėjo. Pasekiau ir aš. Erdvame kole- gijos (gimnazijos) kieme, tarsi jūrės, nusto- jo žmonių. Sugaudė kolegijos muzika nuo bal- konu, užtraukė viens po kitam įvairūs choral, Gražus oras prispildė maloniais aidais. Štai vyskupas atsiskus su švenčiausiu nuo tam ty- čia pritaistyto altoriaus ir laimindamas susirin- kusius. Kaip dalgio pakirsta žolė, puola visi ant kelių ir lenkia galvas prieš Viešpatį.

Iškilnė baigiasi. Aš patraukiau į kalnus, Už kybančių tiltų atsivėlėjau atgal: po kojų vienas iš gražiausių Šveicarijos miestų Fry- burgas. Nuo pat Sarinos pakalnės amfiteat- rališkai vinguoja jis augstyn, spiečiasis pu- siaukelį apie katedrą, kaip viščiukai prie sa- vo motinos, ir pagaliau ilgais sparnais sklei- džiasi dar augstyn, atsimušdamas dangaus mē- lynė; skėsdamas žaliuynų jūrės, jis išrodo dar gražesnis: tarsi išskleistas skaitstveidės vėdylas marguoja jis prieš saulę. Grižtančios iš procesijos muzikos aidai huliavo ant jo po sidabrinių orą.

Gražus tai miestas, ypatingas jo surėdy- mas, sektina kultūra. Tečiau, man juo besi-

*) Ant rytojaus buvo procesija į netoli- mą nuo Fryburgo bažnyčią. Drauge su va- karykščiais (teisybė universiteto atstovai jo- je nedalyvavo) joje dalyvavo vietinės draugi- jos, o taipgi atvykę iš kitur kompanijos. Procesija buvo taip ilga, kad kol galas nuo galo praėjo pro vieną punktą, reikėjo ištisos valandos. Petras Canisius, S. I., gimė 1521 m. Nim- wegen'e, mirė 1597 Freiburge (Šveic.). Dar- bavo si Austrijoje, Vokietijoje ir Šveicarijoje. Dang gimnazijų įsteigė. 1262 m. pašauktas Trient'an kaip popiežiaus pasiuntinys Visuo- tinan susirinkiman.

p. Šimkaus? Juk p. Šimkus savo ranka rašytą tokią pat naują apskelbė socialistų dienraštį "Naujienose" No. 157, liepos 3, 1915.

Kas žin ar p. B. K. Balučio patarnavimas p. St. Šimkui neatneš tokių vaisių, kaip anas pasakius meškos patarnavimas pastelninkui?

Dr. A. K. Rutkauskas.

KODEL P. ST. ŠIMKUS NESUTINKA DIRBTI SU TAUTOS FONDU.

P. St. Šimkus nenori darbuotis per Tautos Fondo skyrius iš sekantių priežasčių:

1. Kad Tautos Fondas kontroliuos aukas, surinktas per jo prakalbas ir siųs jas į Lietuvą, o ne p. Šimkus tą darys. (Laike Tautos Fondo Seimo p. Šimkus sutiko su nutarimu, kad Tautos Fondas siųs aukas į Lietuvą, bet kada p. Šimkus atvažiuo į Chicago, tai jisai, po intekme laisvamanių, visokiais būdais mėgino šį Tautos Fondo nutarimą sulaužyti).

2. Kad laisvamaniai, kaip tai Dr. Šliupas, pp. Balutis, Račkauskas, etc. (jie neprivalo save vadintis išimtinai tautiečiais, nes visi lietuviai yra tautiečiai), p. Šimkui laiko po save intekmę ir jie mano per jo intekmę nustelbti katalikų nuoseklų darbą.

3. Kadangi Lietuvių Draugija šelpi Nukentėjusiems del karės, anot p. Šimkaus žodžių, siųsdama p. Šimkui į Ameriką netikėjo, kad jisai daug aukų surinks Amerikoje,

nes fondai tą darbą gerai atlieka, tik siuntė jį į Ameriką su tikslu laikyti prakalbas del raginimo amerikiečių lietuvių, kad jie grįžtų į Lietuvą kareiviams pasibaigus; ir jam aukos reikalingos vien tik kelionės lėšų padengimui. (p. St. Šimkus pasilikęs Amerikoje iki karės pasibaigimo).

4. Nediėdienį, birželio 27 d., 1915 m., p. St. Šimkus atsilankė pas mane ir man pranešė, kad Tautos Fondas jam maršruto daugiau nerengtų, ir kad užteks jam tiek, kiek jau yra paskelbta laikraščiuose. (Man gerai paaiškėjo, kad p. St. Šimkus daugiau nemori dirbti su Tautos Fondu).

Taigi, tegul visi Tautos Fondo skyriai (komitetai) prisilaiko Tautos Fondo Seimo nutarimo ir aukas nepašalduoda p. Šimkui, bet siūnia jas į Tautos Fondą su pažymėjimu, kad aukos yra surinktos p. Šimkaus prakalbose.

Ant. A. Slakis.

Tautos Fond. Rašt.

TOS ŠNEKOS APIE VIENYBĘ.

Iškilus kokiam nors svarbesniam klausimui, Amerikos lietuviai kiekvieną sykį bandė plačiau paliesti vienybės reikalingumą pasekmėms, kurios kokie nors bendro darbo nuveikimui. Kas neatsimena politinių seimų laikų, kada vardan nuskriaustosios vienybės, visi Amerikos lietuviai pradėjo politi-

kos svarbos klausimus kelti. Jau rodėsi, kad svarbus momentas, visus lietuvius rišantis bendru uždaviniu, pasieks, jeigu ne pilno tikslo, tai bent išdalies suvienys įsiskaitavusias partijas ir sroves. Reikalas-gi buvo begalo visiems svarbus, Lietuvos politinės likimas, reikalaujantis visų paramos ir lietuvių šios didesnės karės nuvargintų, ekonominis padėjimas. Aišku buvo kiekvienam lietuviui, kad Europos audros, nepalikęs palietę Lietuvos ramių padangių ir gana smarkiai atsiskaitavusios. (Man gerai paaiškėjo, kad p. St. Šimkus daugiau nemori dirbti su Tautos Fondu).

Suprasti suprato Amerikos lietuviai svarbą vienybės šiam istoriškų atsitikimų momentui, bet ar tą vienybę įvykino tai jau antras klausimas.

Katalikų didžiųjų organizacijų atstovų iniciatyva, pakvietus Amerikos lietuvių į Politinę susivaižinimą Chicagoje, socialistai ir neva tautininkai insinuacijų būdais pradėjo katalikų rengimosi prie vieno iš svarbiausių momentų smežti ir pajaukti. Tikrų prirodymų, faktiškai pamatuočių, opozicija negalėjo pateikti, nes jų ir neturėjo. Tokie pasiteisinimai, kad katalikai būdami seime daugumoje galėsiu socialistus ir laisvamanius nustumti ant paties, galio, neišlaiko sveikai protų, jėgų žmogaus kritikos. Kaip būtų pirmieji opozicija užtikrinus save, kad ir jų sukiestame susivaižinime katalikams dalyvausiant, jie nebūtų sudarę didžiūmą?

Priežasčių reikia ieškoti ne didžiūmą ar mažumą klausime, bet vien tik mūsų pirmieji nore vadovauti. Būtų pirmieji šaukę suvažiavimą, būtų suvažiavę visų srovių atstovai, viskas, kaip tuliems atrodo, būtų buvę gerai. Kaip išsikrūpų būt atsiti- kę nesunku atspėti. Bet apie tai kita syk.

Pirmieji nepanorėjusi da- lyvauti tarimuose sykiu su katalikais rengė savo seimus Brooklyne su socialistais, su- sivaizdina su jais, ant galo sueina keliolika ypatų ir sut- vera dar vieną seimą, kurio visas nuopelnas, — pradžia dar ligšiol aiškiai neiškilu- sios "tautininkų" partijos.

Vaikant vienybės, prieita prie pilno iširimo. Vietoj vie- no seimo, iškyla trys, vieton vieno fondo šelpiti lietuvių nuo karės nukentėjusius, turime šiandien net keturis.

Kaltinti šiandieną ką nors už neįvykusios vienybės suar- dymą, nesinorėtų, bet ir užty- lėti juk negalima, ypač kad tik šiomis dienomis mes per- gyvenome antrą mėginimą sudaryti vienybę bendrame Lietuvių aukų rinkime.

Katalikai, rodosi, viską pa- darę pirmosios vienybės at- siekimui. Klaidos gana ilgai pirmieji sukiestėjusios par- tyviškumo širdis, prašydami juos prisidėti prie bendro ve- kimo, vadovantis didžiūmą nutarimais. Ligšiol dar lau- kė pirmieji inėinant į Tau- tos Tarybos narių skaičių.

Pirmieji netik kad neiš- laikė paprastų diplomatiškų ryšių, bet dar visai nepripa- žindami parlamentariškų tai- syklių, kad mažuma visados privalo pasiduoti didžiūmą nutarimams, stengėsi ir dar stengiasi diskredituoti kata-

likų visuomenę prisilaikant nelabai svarių kovos būdų.

Nespejo dar lietuvių pla- čioji visuomenė Amerikoje užmiršti pirmieji suvažiavi- mus, seimus laikant, kaip vėl, tarsi giedroje perkuno griautinis, — pirmieji me- gina biurokratizmo arba net absoliutiško monarcho geleži- nės lazdos mojimui Amerikos katalikų veikimą užgnaužti. Katalikams visai nebaisus šiais laikais laisvamanių kes- nimasis ant jų gyvybės, jie per daug susipratę ir susi- stiprinę, kad paisyti ant ne- lemtų savo priešų žygiavimų. Čia svarbus ne pavojus, bet pirmieji nerimstančios dva- sios pobūdžiai, iššaukti reak- ciją prieš katalikus ir vis vardan tos iešamos nuo am- žių vienybės.

Niekieno neingalioti suva- žiuoja, geriaus pasakius, su- eina Chicagoje vienoje svetai- nėje keletas, rodosi, penki- sios pubodžiai, iššaukti reak- toriai ir vadovaujant amž- najam katalikų smežkui, Šliupui, tariasi apie katalikų veikimo sutrukdymą. Čia pat vienu plunksnos pabrūkiniu panaikina Tautos Tarybos egzistavimą, katalikišką jaun- imą pirmieji, mokyklas smerkia, lietuvių tautos gar- biam veikėjui, p. Gabriui, daro grimasas.

Neverta ir rašyti ant kiek juokingi, mažučiai ir smulkūs atrodė pirmieji norai viską kas katalikiška panaikinti ir vieton to iškelti savas tary- bas, mokyklas ir būrus. Nie- kas ne turi teisės užginti lais- vamanams savotiškai veikti, bet ir laisvamaniai, taip daž- nai vardan vienybės šūkau- janti apie katalikų atžagarei- višką dvasią, turėtų suprasti,

Nelaikyk savo pinigų
bankoje, kuria negali užsitikėti. Tavo pinigai pri-
valo būti padėti saugioje ir patogioje vietoje.

**Peoples Stock Yards
STATE BANK**
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Seniausia, Didžiausia ir
Saugiausia BANKA
Vakaruose nuo Stock Yards

Mūsų banka yra saugi ir užtikrinta.

Su \$650,000.00 kapitalo ir pirmojo ir su visais ištekliais apie šešius milijonus dolerių vedama direktorių, kurio rūpinosi šia apielinke ir suteikė darbo tūkstančiams žmonių, jūsų sutaupymai yra saugūs, jei padėti šioje ban-
koje.

Jei jūs norite perkelti jūsų sutaupymus iš kito banko į mūsų, atneškite mums savo knygutę, o mes išieškosime jums visus pinigus ir procentus, be jokių jums iškaščių. Procentas mokamas nuo 1 d. liepos ant visų padėtų pinigų iki 12 d. liepos.

Kad jų veikimas ne tik pralenkė visus katalikų "atžagareiviskumus", bet atsiduo- da senoviška "inkvizicija". Kuomet katalikų veikimą re- mia plačios žmonių minios, didžiulės organizacijos, pir- meiviai tegali pasiremti vos keletos žmonių nuomone.

Atvykus į Ameriką "Lietu- vių Draugijos del karės nu- kentėjusiems šelpiti" atstovai, gabiam muzikui p. St. Šim- kui, laisvamaniai pirma, tą pačią draugiją pasmerkusieji, permatydami, kad jiems dar syki seksis pergyventi Basa- bet ir laisvamaniai, taip daž- nai vardan vienybės šūkau- janti apie katalikų atžagarei- višką dvasią, turėtų suprasti,

vamaniai, mažutė dalelė A- merikos lietuviškosios visuo- menės suprato, kad jiems sunku bus be kitų pagelbos laviruoti, prašneka apie tai- kas, bet kokių būdų? Atsiža- dėkit jūs katalikai nuo viso nuveikto darbo, o mes jus priglausime prie savo plačiosios krutinės. Pasitaikius g p. St. Šimkui pamėginta iš jo padaryti savo politikos tikslams įrankį, kuris ir ne- žinodamas dalykų stovio, pa- gelbės jų vargams.

Vienybė neįvyko ir vargiai kada nors įvyks mūsų pir- meiviams turint tokius dile- lius užgrobito norus. "Ame- rikos Lietuvos", "Lietuvos" ir kitų laikraščių pasigedimas žuvusios vienybės ne plaukia iš kiltų pobūdžių, bet greičiau tai bus apgailestavimas nepa- sisekusio politikos žingsnio.

Ar nustojo ko nors katali- kai, vienybės teskraidant padangėna? Taip, dingo bendro darbo vaisiai, dingo nuoseklesnis pasirūpi- mas Lietuvos politiku ir eko- nomišku likimu. Aplamai gi žiūrint, dalykai dar pataiso- mi, dar pirmieji pasilieka atvirus kelias prie vienybės, kad jie jos norėtų.

Tuo tarpu katalikams pa- silieka ir toliaus kelti savo dvasią, dirbti ir nelaukti kol mūsų broliams, supirmėję- jusiems lietuviams ateis no- ras prisidėti prie bendro ve- kimo.

Lietuviai šiandien jau rei- kalauja pašalpos, ryt gal rei- kės už laisvę jos kovoti ir jei nesirūpinsime ir toliaus vai- kysime vienybės, gali kartais būti pervėlu.

Jonas

LIETUVIAI KITUR.

IS LONDONO.

Darbai pas mus dar ikišiol eina gerai. Kai-kuriose dirbtuvė- se trūksta darbininkų, kaip tai cukraus dirbtuvėse ir kitur. Vis juo tolyn, juo labyn tvirtesni anglai stoja kariuomenėn; pertek- ti darbininkų trūksta.

Uždarbiai dabar karės laike ir didesni. Tečiau visoki valgomai ir nevalgomai daiktai, žymiai pa- brango. O duonos kaina vis aug- styn kila—dabar jau už duonos vieną svarą mokama 9 kapeitės, sako ir dar būsią brangiau.

Vasaros laiku, atsiradus dar- žovėms, žmonės gali pasigaminti pigesnių, ir geresnių valgijų. Lietuvių klubė krutanti pa- veikslai rodyti dar neintaisytą, ir kada tas įvyks — nežinia. Dan- gumas jau seniai geidžia pamaty- ti. Šiaip kitokių naujienų iš lie- tuvių judėjimo žinom kart, rodo- si, nesiranda.

Kalnaitis.

gerint, užėjo mintys apie karę. Kilo klau- simas: kuomi tas miestas pavirstų atsiradęs ka- rės ugniję? Pelenų gniūžtė. Perniek dabar gūdrybės įstaigos, mokslo!

Į ką nun pavirto kultūringoji Belgija, gra- žioji Lietuva? Pamenų gražiuosius Belgijos plotus, per kuriuos teko važiuoti prieš metus: išlengvo banguotos lygumos su derlinga že- me, baltai nudąžyti muriniais namais, jau- kiais sodeliais; apgyventa taip skaitlingai, jog tarp kaimų, kurie savo išvaizda yra labai pa- našūs į miestelius, vos mažai tarpukai tebelieka — žodžiu, šalis tarsi žydėti žydėjo. Dabar gi ji griuvėsių ir baisenybių šalis!

O malonioji Suvalkija bei gražioji Žemai- tija kuomi tapo? Kur tos raudonojantiomis stogais triobos? — jas liepsna nulaizė. Kur sodai ką pavasariais taip baltai žydėdavo? Juos granatos nuskynė. Žmonės gi, tie Min- daugo ir Vytauto ainiai, kur nun? Juos sie- ra žemėlė priglaudė. Likusieji vargą ir badą vėlka!

Daugelio kitų tautų likimas nepavydėti- nesnis. Bet ką: visas beveik pasaulis nun sto- vi karės liepsnose!

Ką dabar reiškia universitetai, mokslo, kuriuos taip išidealizavo prof. Petražickis mi- nėtojoj knygoj, kuomet militarizmas, ragina- mas materijalizmo, eina per visą pasaulį ry- šamas aukas, kaip koks slibinas. Neapykan- ta naikina viską. Tautų bangose dingo pa- rijos; didesnių tautų sukurimuose žuvo mažes- nės. Presa šoka didžiūmąs grojant, silpnes- niųjų balsai ten nér vietos.

Kas dedas Lietuvoj — nežinia. Tik tiek, kad dega ji, nyksta. Kokia tai juoda tamsa- ja pridingia. Jauسته jauti, kad po tą tamsą slankioja ereliai, tykodami Lietuvą sudraskyti. Jauisti tai ir negalėti gelbėti: kas per skausmas veriantis širdį! Griebtum, ročos, kieta uola, sviestum į priešą. Bet veltui. Šauktumėme, kad visi kalnai sutrupėtų. Irgi veltui: tai šauksmas tyrel!

Pakėliau akis augštin; mėlyna padangė vilioja; ji tarsi sakyte sako: "žmogau! mesk nusiminimą! eikš pas mane šion erdvėn: čia sau skrajosi laisvas, niekieno nepersekioja- mas; čia nepasieks tave joki priešai; kaip paukštėlis lakiosi laisvas".

Veltui! Asmenišką laisvę nepatenkins. Ereliai, kurie ištisė savo baidius nagus ant tėvynės, neduos ramybės jokios erdvėj! Iš gilumos širdies veržės balsas: "Eik, kariauk, žuk už tėvynę!" Bet kaip, kur, ką reikš ma- no kariavimas?

Galva nusviro ant krutinės. Ten žemai žemokšė Sarina. Jos bangos kunkuliuoja, putuoja; užia: ten ir nerimastis, tarsi mano krutinėj. "Simile simile gaudet" sako patar- lė. Patiko man bangos. Rodės, kad jos man užjaucia, pas save vilioja. Zingsnis, kitas, — sukuriai susimaišo ir...

Tarsi kokias paslaptingas rankas atitraukė mane. Šiurpuliai pakratė, kuomet paskutinės

mintys pasikartojo atmintyje. Ištiesiau ran- kas, kad, pagriebus uolą, sviesti ją į bedugnę ir tenai palaidoti savo pesiristiskias mintis. Pastebėjęs savo begybę, pasileidau į kalnus. Kurėjau ir ko, pats nežinojau.

Prieš mane kalnas Malezon'as. Jo aštrios viršūnės peiliais smėgiais mėlynon padangėn. Pavasaris dar nespėjo nuvyti visą sniegą nuo jo akmeninio kūno. Nuožni šio kalno išvaizda patraukė mano domą: ji gavo mano nuli- susias jėgas. Akys blykstelė tolyn: ten atstui stūkso padumavęs milžinas Monblanas. At- statęs savo baltąją kaktą prieš saulę, jis dar- siai žvalgėsi aplink. Rodės, jog šiam galiū- niui karės sukuriai — tai niekis. Negana to: man rodės, jog jis ir mane stengiasi surami- ni ir tiesia savo galingą dešinę.

Mano mintys nusklydo ten pro kietąjį S. Gotardą į "Amžinąjį miestą" pas senelį, kuris sėdi ant šv. Petro "uolos". Ši aplin- kybė naujo balzamo inpylė mano širdin. Man rodės, jog ties šia "uola" suduž visos baise- nybių bangos ir išsiriš paimės. Kaip suvy- tus nuo sausumos žolelė po lietuvi pradeda stiprėti, žaliuoti, bujoti, taip atgijo mano nu- varginta dvasia.

Pakėliau akis augštin, pas visų galybių Tvėrėją ir Viešpatį. Man rodės, jog galybių Dievas tiesia savo ranką, idant užmokėti kiek- vienam pagal užsitarnavimą ir nušluostyti varguolių asarus, užbrėžiant kareiv rybas. Ne- gana to: man rodės, jog Jis savo malonią akis atkreipęs taipgi į mano brangiąją tėvynę; į mane gi atsiliepė: — Nenusimink! Tėvynė reikalauja darbo — darbo išvermaus ir su vil- čia! Aplinkiniai kalnai pakartojo: "tėvynė reikalauja darbo... išvermaus... su vilčia!..."

Baltasis Dobilas.

J. Sirvintas.

DEŠIMTS METŲ SMUKLĖJE.

PRANAS: Nesmarkauk taip baisiai tu, dielė! Nenudok tokį narsų kareivį, nes kaip mostelsiu, tai išlėks tavo skydas. Taip prigėręs degtinės, kad numušus lanką, tuoj ji visa ištėkėtų. Čia ne viešbutis, čia tvartas, kame dviejų paršų gyvena- ma. (į Gintautą): Eiva, tamsta! Aš jau einu. (išeina).

STOTKUS (į Gintautą): Meldžiu tamstos ne- supykkti ant Vincuko. Jisai nemanė tam- stos užgauti.

VINCAS: Tėpyksta — tenėpyksta man vistiek! Aš mažai apie tai rūpinuos. Tu, seni, ne- privalai kišti savo nosį ne į savo rei- kalus.

STOTKUS: Na, na! Nepasivėlyk sau taip daug. Neiškęsiu.

VINCAS: Tai nesikišk kur nereik! (ima bonką ir nori gerti).

STOTKUS. Duok ramybę! Jau ir taip per- daug išgėręs. Padėk bonką!

VINCAS: Kas tau galvoj!

STOTKUS: Padėk, sakau!

VINCAS: Neturiu reikalo.

STOTKUS: Padėk, jau taip esi girtas. Pa- dėk! (eina prie Vincos).

VINCAS: Eik šalin! Nes kaip kirsiu! (Stotkus griebia Vincą, šis trenkia tėvą į vidurį scenos. Stotkus atsisloja bėgą prie Vincos. Vincas jį stumia ir bonką praskelia galvą).

STOTKUS (merdėdamas): Kunigo prakeiki- mas! (miršta).

GINTAUTAS: Vincai, užmušei savo tėvą! (Vincas išbėga po dešine, kad prisiren- gus pabėgti. Gintautas ima ryšulius ir rengiasi eiti). Atlankęs kunigą Taučių ir majorą Galiną, tuoj apleisiu šią šalį. Nesitikejau matyti tokias žiaurias se- nas. Rodosi galva smuklei. Kiek vargo, skurdo ir galvažudysčių ji buvo prie- žastis per dešimtį metų. Jos šeimininkas taip užbaigė, kaip pranašavo kunigas Taučius! (išeina po kairei).

VINCAS (pasirengęs bėgti, greitai išima iš kamos pinigų ir išbėga po dešine, kal- bėdamas): Norėjo smuklės — tai turi. Mus visus pragašino.

UŽDANGA

TREČIA SCENA.

(Majoro Galino salonas. Puiki lampa ap- viečia kambarį. Kambarį pora brangiai ap- dengtų staliukų ir kelios plišo kedės. Ant sta- lėlių gytara, žolynai ir knygos. Ant kanapo sėdi abudu Galinai).

GALINAS: Na, Elžbėtėlė, ar nedalaikiau duoto žodžio mūsų mirusiai Viktutei?

ELZBIETA: Taip, Juozuti! Užtai tie me- tai ir pralėkė kaip sapnas. Ji dabar tu- rėtų jau dvidešimtį metų. Būtų mūsų di- delė viltis.

GALINAS: "Dievas davė — Dievas atėmė, tebūna Jo švenčiausia valia". (Girdėtis klabinimas). Meldžiu! (Ona įveda kun. Taučių ir Gintautą): Brangūs svečiai — sveiki gyvi! (būdoja kunigui ranką ir nuoširdžiai sveikina Gintautą): Jau keli metai kaip tamstos nematėme. Girdėjau, kad tamsta mūsų miestelyj, o kad tame viešbuty nėlaba patogų, tai liepiau pa- kviesti tamstą pas mumis per visą laiką savo viešėjimo pabūti.

GINTAUTAS: Su didžiausia baimė palikau tą viešbutį, nes regėjau baisų atsitikimą — stinus užmušė tėvą!

GALINAS: Ar galimas daiktas?

KUN. TAUČIUS: Graudingas, bet dažnas at- sitikimas smuklėje.

GALINAS: Ar tamsta, klebonas buvote pas jį nuėję.

GINTAUTAS: Merdėdamas ištare porą žo- džių apie kunigą. Rodosi, kad pasakė

"kunigo prakeikimas", bet aiškiai nega- lejau suprasti. Vienas buvau prie jo. Ji- sai numirė ir kelias minutes ir nesuspejau pakviesti kunigo.

GALINAS: Jisai gerai atminė ką jam buvo kalbėjęs kunigas ir tai dažnai kartodavo.

ELZBIETA: Jo pati amžina atilsį Barbora ir nekartą jam primindavo, kad grįžtų į seną malūną, bet veltui.

KUN. TAUČIUS: Ji nekartą už jį kentė. Kuomet buvo malūne, nebuvo padoresnio ir daugiau mylimo žmogaus visam Paju- rįj, bet nuo smuklės atidarymo tartum per rankovę išsivertė. Suvis ne tas pats Stotkus. Visiškai ištvirkio ir šeimyną su- naikino. (ineina iš dešinės 2 policistų).

PIRMAS: Pranešu tamstai, kad prieš valandą rasta Simono Stotkaus viešbutyje, jo pa- ties lavoną. Jo sūnus Vincas kaip patė- mytą šioj žmogžudytėj, areštuotas trau- kinyj.

GALINAS: Ačiū, tamstoms. Tik ką apie tą patį sužinojau iš savo svečių. Meldžiu vieš- butį uždaryti iki išrišimui aplinkybių.

ANTRAS: Pagal įsakymą! (abu išeina).

KUN. TAUČIUS: Jau Pajuryj klebonauja 20 metų. Seniau prieš smuklės atidarymą buvo viskas ramu; nuo laiko atidarymo tos biaurios lindynės tartum pragaras atsivėrė ir velniai pasklido po visą apie- linke. Žmogžudystė sekė žmogžudystę ir demoralizacija išsiplatino kuoplačiausia. Gal dabar po žiauriam atsitikimui su Stotkum, žmonių protas prasiblaivys. Tu- rime stengtis visomis jėgomis nedaleisti atidarymo kitos smuklės.

GALINAS: Duodu kunigui žodį, kad iki aš būsiu Pajurio majoru — nei ši, nei kita smuklė nebus atidaryta. Per ateinančius rinkimus privalome perbalsuoti, kad Pa- juryj negalima atidaryti jokios smuklės.

PRANAS (ineina iš dešinės): Aš sutinku su gerbiama majoro žodžiais ir pirmas pa- duosiu balsą, jeigu man pavels mano pa- ti. Cha... cha!... cha!...

KUN. TAUČIUS: Taip, tamsta majorai, Pra- nas Lakštas veda jųs tarnaitę. Sekma- dienyj pirmas užsakymas.

PRANAS: Nuo šiandien už trijų savaičių vestuvės.

ONA: Kviečiame į vestuves.

GALINAS: Linkiu širdingai judviem pasi- sekimo ir meldžiu, kad vestuvės atsitū- čia pas mus, kaip pritinka krikščioniems blaivininkams — blaivai, linksmai ir rim- tai.

GINTAUTAS: Maniau greit išvažiuoti, bet dar palauksiu vestuvių.

PRANAS: Visus esančius kviečiu į vestuves.

ONA: Šiandien tuom kart "Labą naktį!"

UŽDANGA.

PABAIGA.

S. L. R. K. A. Reikalai.

PROTOKOLAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERI- KOJ 30-TOJO SEIMO.

3-CIOJI DIENA.

Sesija VII-ta 3 d. birželio 9-ta
val. ryto.

Delegatai persaukiami var-
dais; pasirodo, kad žemiau pa-
duoti nepribuvo ant tos sesijos:
kun. Kudirkas, kun. Kasakaitis,
M. Juškevičius, kun. Pankaus-
kas, kun. Šupinskas, P. Aevii-
čius, P. Žilinskas, kun. dr. Bar-
tuška, A. Drabiusis, K. Kumpikis,
A. Kneizis, kun. Vasiliasukas,
kun. Inčiura, J. Valaitis, kun.
Dumčius, kun. Vyšniauskas,
kun. Karkauskas, kun. P. Gu-
daitis, kun. Matulaitis, B. Vaiš-
nora.

Seimo vedėjas prašo pabaigt,
kas buvo pradėta tirti 6-toj sesi-
joj. Inešta, kad reikia išreika-
laut senesnio amžiaus narių, kad
jie domėtųsi tą mokėti, kurios
je nedamokėjo pagal savo metū
prigulėdami prie S. L. R. K. A.
o jaunesniems, kurie daugiau mo-
kėjo, sugrąžint. Tas likosi at-
mesta, p. Vasiliasukui persaki-
čius laiškus iš įvairių valstijų.

Inešta, jeigu norima Susivie-
nijimą legalizuoti visos Susivien-
yos Valstijose, tai turime sulgi-
nti narių mokėjimo sulgi metų senu-
mę, taip kaip Sus. Valstijos rei-
kalauja. Plačiai apkalbėjus tą
dalyką ir nurodant svarbą lega-
lizavimosi ir kad tuo pačiu su-
siv. išvengs nesmagumų ir viso-
kų užmetimų, kas prisidės
prie geresnio susivienijimo augi-
mo. Leista perbalsuoti slapto bal-
savimu. 59 balsai buvo už tai kad
sulgiinti narių mokėjimo pa-
gal metū, o 33 balsai kad palikt
posenovėi. Tai yra nutarta sul-
giinti mokėjimo pagal metū 26 bal-
sų didžiuma. Darbas, sutaisymas
mokėjimų lentelės pagal reika-
lavimą valstijų ir susivienijimo
legalizavimas atiduotas pilnai
veikt centro valdybai.

Klausimas kaip tie nariai atsi-
lygins Sus-mui, kurie jau yra se-
nukai, o prigulėjo už taip mažą
mokėjimą S. L. R. K. A.: pagal-
binai jų nutarta, kad kiekvienas
narys turi sumokėti po 25c. tik
šiais metais palengvinimui. Mo-
kestis turi būti sumokėta Sus-mo
išdan neveliau, kaip 1 dieną sau-
sio, 1916 m. Sesija pertraukta.

Sesija VIII-ta, 2.00 val. popiet.
Inešta, kad reikia įvesti Lėšų
Fondą. Sekretorius paaiškino,
kad net valstijos yra priėmusios
išmokėjimui viršūčiai algų ir
kitiems mokėjimams iš pomirtinių
fondų, Inešta, kad mokėtį Lė-
šų Fondą po 10c. į mėnesį. Na-
riai už tuos pinigų gaus orga-
nui, kurį Seimas apsirinks; ne-
reikės mokėti tautiškių centų ir
našaliams 5c. O jeigu prigulės
iš Seimynos daugiau, tai gaus tik
vieną organo numerį ir tik vienas
mokės 10c., o kiti tik po 5c. Je-
nos išimant vaikų skyrius. Dau-
guma balsų nutarta, kad įvesti Lė-
šų skyrius. Balsavimas rankų kėli-
mu: už įvedimą 48 balsai, prieš
28.

Namo pirkimo komisija išdavė
raportą, kad gana daug veikė-
tame dalyke. Pirmininkas aiški-
na, kad vienas radęs tinkamą, bet
del įvairių kliūčių negalima bu-
vo pirkti. Nam pirkimas atidėta
iki kitam Seimui tai yra 31-mam,
bet komisija ingaliota teirautis
ir jeigu surastų tam tinkamą na-
mą, praneštų 31-mam Seimui.

Reikalingumas Sus-mui turėti
savo organą plačiai apkalbėta.
Nutarta vienbalsiai samdyti ir aut
toliaus. Sesija uždaryta ant 10
minutų.

Sesija IX, 4.40 val. popiet.

Skaito laiškus nuo S. L. R. K.
P. B. ir nuo S. V. L. R. K. A. su
parašais K. Strumskio, J. Čičaus-
ko, A. J. Gudaičio.

Susivienijimo organu, vienbal-
siai išrinktas "Draugas". Seimas
prašė kun. F. Kemšio, ar nega-
lėtų apsiimti pigiau. Kun. F. Ke-
mšis, kaip "Draugo" atstovas,
apsiėmė 5c. pigiau, kaip perei-
tais metais tai yra organas šiemet

25.00

25.00

25.00

25.00

25.00

25.00

25.00

25.00

25.00

7. A. Zvirbliene, 30-tos kp.
Seranton, Pa. 25.00.
8. J. Vasukoniutei, 12-tos kp.
atmesta.

9. J. Liubaniekas, 71-mos kp.
išmokėt pusę pomirtinės.

10. M. Morkūno, 30-tos kp
Seranton, Pa. Atmestas.

11. J. C. Navickui, Hartford,
Conn., išmokėt pernišius \$1.00.

12. A. Marcinkevičiui, 7-tos kp.,
miesto nepažymėta, atmesta.

13. The Federated Charities, Bal-
timore, Md. P. Degutis 25.00.

14. K. Kluckinskienei, 61-mos
kp. 25.00.

15. A. Marcinauskienėi, 16-tos
kp. 25.00.

16. Jonui Drižai, 77-tos kp.
Swoyers, Pa., pagal konstitucijos
išmokėt \$50.00.

Inešta, ka 30-to seimo protoko-
las būtų atspausdintas ant atskirų
blankų, ir išsiuntinėtų kuopoms.
Nubalsuota atspausdinti 500 ežs.

P. S. Šimkus, paaiškino dabar-
tinių Lietuvos padėjamų ir žmonių
nukentėjusių nuo karės didelį
skurdą. Po jo kalbai delegatai
vienbalsiai paaukojo visus Tautiš-
kus Centus į Tautos Fondą nu-
kentėjusiems nuo karės.

Stipendijos Fondui nutarta au-
kot nuo kiekvieno nario po vieną
centą iš Lėšų Fondo.

Delegatai klausė ar privertinai
turės imt kuopos knygas kurios
yra jau padarytos specialiai del
kuopų. Centro sekretoriui paaiš-
kinus, kad kuopos labai daug
klaidų padaro neturėdamos už-
vedę geros sistemos knygu. Sei-
mas nutarė, kad kiekviena kuopa
pareikalautų tas knygas, apmo-
kėdamos sulgi knygų vertės.

Skaityta laiškas, su prisiųstais
\$500 T. F. nuo K. Kazemeko, iš
Waterbury, Conn.; delegatai de-
koja delnų plovimui.

Inešimas, kad reik paaukuot
iš lėšų fondo Lietuvų Informaci-
jos Biūrai, pereina vienbalsiai ir
Seimas nutarė paaukoti \$100.00.

Presos komisija išdavė raportą
iš savo veikimo. Raportas tapo
priimtas vienbalsiai ir padaritas
lėšas Seimas pripažino reikalingu
atlyginti.

Rinkimai centro valdybos. Ant
pirmininko perstatyti: K. Krū-
sinskas, gausa 42 balsų, J. Jaru-
ševičius, 37 balsų. Pirmininku lie-
ka išrinktas K. Krūsinskas. Ant
pirmininko pagalbininko persta-
tyti: A. M. Petrauskaitė, gausa
43 balsų, P. B. Sarusevičienė, 20
balsų. Vice-pirmininkė palieka
A. M. Petrauskaitė. Seimo vedė-
jas atima balsų V. Marčiulaičiui
už darymą betvarkes.

Ant centro raštininko perstato
p. J. Vasiliasuką. Bet paklausus
p. J. Vasiliasuko, ar apsiims už
tą pačią mokėjimą ir p. J. Vasiliasu-
kui pareikalavus daugiau mokes-
ties, tapo perstatytas J. Valuko-
nis. Pastarajam atsisakius, sekre-
toriui nutarta pakelti mokėjimą
iki \$130.00, į mėnesį. Lieka išrin-
tas p. J. Vasiliasukas, vienbalsiai.

Ant kasininkino perstatyti: F.
Burba, balsų gausa 41; V. Lu-
koševičius, 22 balsų; G. J. Bart-
šius, 5; B. Vaišnora, 12 balsų. Ka-
sininku lieka išrinktas F. Burba,
iš Edwardsville, Pa. Ant kasos
globėjū J. Valukonis, gausa bal-
sų 55; J. Stulgaitis, 41 balsų; Lu-
koševičius, 34 balsų; Misleris, 12
balsų. Kasos globėjais išrinkta:
I. J. Valukonis, II J. Stulgaitis.

Knygum išrinktas kun. Struckus.
Sus-mo daktaru kvotėjų, Dr. A.
K. Rutkauskas, vienbalsiai. Taikos
Teisėjų palikti senieji. Klausma-
mas apie Tautos Tarybą; apkal-
bėjus jos reikalingumą, nutarta
išrinkti atstovai. Tapo išrinkti
kun. F. Kemšis, ir p. J. Lukoše-
vičius.

31-mas Seimas, 1916 m. nutarta
laikyti Philadelphia, Pa. Už Sei-
mo laikymą Brockton, Mass., bal-
savo, II, ir už Homestead, Pa. 6.

30-tas Jubiliejinis Seimas bap-
ties su malda per dvasišką vado-
vą, kun. J. Jakaitį, birželio 4 die-
nį, 1915, 1.25 val. popiet.

Seimo Vedėjas,
Jonas Jaroševičius

Seimo I Raštininkas,
J. B. Valukonis

Seimo II Raštininkė,
Antanina Nausiedienė.

1. J. Kazlauskui 6-tos kp.
Plymouth, Pa. 25.00

2. A. Saparniui, 21-mos kp. 8
Boston, Mass. 25.00.

3. J. Komičiui, 21-mos kp. 8
Boston, Mass. 25.00.

4. J. Nevulio vaikams, našlai-
čiams, 21-mos kp. 25.00

5. V. Launikačiui, 57-tos kp.
Exeter Boro, Pa., atmesta.

6. O. Mažeikienei, 30-tos kp.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

ATSIMINKIME TĖVYNĘ.

Kaip gražu, malonu būdavo
Lietuvoj pavasarį ir vasarą!
Kieno jausmų nežavėdavo sal-
dus, malonus pavasario rytas,
paukšteliai čilbėsės, o ypač pa-
dangiu giesmininko vytyriuko žu-
dinimas prie darbo? O vasarą,
kaip smagu būdavo šienapiūtės
lauku, kada dalgį skambėsų su-
siliėdavo su šienpiovių, grėbėje-
lių dainų skardais! Ateis šventadi-
nis — linksmybių kupina.

Kas tik gali skubi į bažnyčią, pa-
garbinti Augščiųjų, padėkoti
jam už suteiktas malones. Iš ba-
žnyčios namon, prie gražaus pa-
silinksminimo.

Bėgkime mintimi į Tėvynę
ir prisidūrėkime į ką pavirto
pavasario ir vasaros teikiamos
linksmybės. Vytyriuko dainos
pakeitė ore skrajojančios bom-
bos su savo pragarišku trenk-
smu. Linksmybės pakeitė nusi-
minimas, gausiai aplaistytas aša-
romis ir krauju, krauju mūsų
brolių. Ar rasis Lietuvoj vietū,
kur skambėtų šienpiovių dai-
nos? Gal ir tavo, Tėvyne, pievos
ir laukai nemato darbininkų,
karės baisenybų išganioti į vi-
sas puses. Nei šventadienio link-
smybių nebėr, o tik meldimas,
kad Augščiųjų atitolintų karės
ryškės.

Broliai amerikiečiai, nepasi-
gailekime cento kito Tėvynei
sušelpiti. Aukokime Tautos Fon-
dū. Nesakykite, kad nežinia
kam tos aukos teks, neabėjokime,
kad mūsų tėvai nebus sušelpiti.
Nemanykite, kad mes patys
savo tėvus sušelsime, jiems
pasekpa nusiųdami. Ar žinome,
kur dabar randasi mūsų tėvai
karės apimtos vietose? Gal jie
su pabėgėlių minia dangstosi po
įvairius kraštus. Mes nepasiek-
sime tėvų, bet pasieks draugi-
jos, kurios šelpia kiekvieną ma-
daujantį nelaimingą. Mes turime
aukoti Tautos Fondui, nes
per jį greičiau pasieks mūsų au-
kos nelaimingus mūsų tėvus, gi-
mines.

Nemokytas.
MELROSE PARK, ILL.

26 d. birželio, 1915 m., aukos
nukentėjusiems del karės Lietu-
voj per prakalbas surengtas F.
Lapinsko svetainėje, laikė p. St.
Šimkaus prakalbų. Ankojo sekan-
čios upatos:

F. Lapinskas \$10.00
Po \$1.00: B. Sainskaitė, M. Si-
manskis, J. Urbelis, J. Mickie-
vičius, J. Grinius, J. Matuzas, J.
Alelinas, J. Zvirblis, J. Bersenas,
M. Kazlo, P. Gudrevičius.

Smulkių aukų \$14.80
Iš viso \$35.80. Surengimui pra-
kalbų išleista \$2.50, iš viso palik-
ko aukų \$33.30. Pinigai likos pa-
siųsti į T. F. ant vardo p. B.
Vaišnoro per adv. A. Šlakį, T. F.
raštininką.

Prakalbos buvo parengtos šv.
Jono Krikštytojo dr-stės.

WESTVILLE, ILL.
30 d. gegužio buvo renkamos au-
kos del Tautos Fondo Lietuvų šv.
Petro ir Povilo parapijose.

Juozas Donilaitis \$4.00
Po \$1.00: Kun. P. Vanagas, A. Te-
resa, J. Gustas, A. Mikulionis, M.
Mieudienė, J. Seikauskienė ir A.
Labeikaitė.

Po \$50c: J. Karpis, J. Kontrimavi-
čia, S. Genis, J. Buina (lėnkas), A.
Aponaitis, A. Misianis ir A. Mon-
delko.

Smulkių \$10.60
Viso labo \$25.10
Tautos Fondo skyrius Rašt.,
A. S. Vaitkus.

MINESVILLE, PA.
Per pasidarbavimą kolektorių, p.
J. Lazarevičio, J. Milius, P. Jankau-
skas, J. Jakučionio, V. Kvederavičiaus,
J. Barkausko, M. Jurkūto, J. Luko-
ševičiaus, A. Milašauskiūtės, A. Mer-
cidiūtės, V. Bendinskaitės, A. Štu-
pienės, J. Mickutės, A. Krauskutės,
J. Sadauskiūtės, V. Akramutės,
O. Velivutės, E. Varnagiriūnės, K.
Zuraskaitės ir A. Kumpitės, buvo
surinkta aukų Tautos Fondui nuo se-
kančių:

Dr-stė šv. Vincento aukojė \$25.00
Kun. J. Dumčius 25.00
V. Lukoševičius 5.00
J. Mikutavičius 2.50
Po \$2.00: K. Vasiliasukas, E. Ma-
raziene, ir A. Juodviršis.

Po \$1.50: P. Aukštakalnis, J. Pa-
staknevičius, M. Sabaliauskas, J. Pa-

lubinskas.
Po \$1.00: A. Navickierė, A. Pau-
lauskas, A. Jokimas, J. Bučinskas,
V. Staknevičius, J. Radzevičius, A.
Stasianas, M. Kulbickas, M. Grigai-
tis, K. Grigaitis, J. Balsis, J. Zema-
tis, K. Baranauškas, J. Vairoda, T.
Mineika, J. Kirtiklis, J. Stankevi-
čius, P. Jankauskas, B. Lapė, J. La-
zarevičius, J. Milius, J. Lucka I, J.
Lucka II, J. Raulinaitis, A. Bernat-
onis, S. Stasiulaitis, S. Patalvičius,
S. Tamulionis, A. Junelis, A. Suka-
kas, J. Guberis, J. Valčiulis, J. Zu-
kauskas, A. Malinauskas, J. Kupčins-
kas, P. Senliskas, A. Vaitkevičius,
P. Jarauskas, A. Perena, K. Zi-
linskis, V. Lenkaitis, J. Grabauskas,
J. Mikalavičius, J. Linkevičius, J.
Spudis, A. Penkunas, L. Mažeika,
J. Degutis II.

Po 75 c.: J. Milašauskas, A. Mi-
lauskas, A. Bendinskis.

Po 50c.: J. Rimkevičius, A. Popie-
raitienė, D. Kundrotienė, J. Barta-
šius, A. Buzas, J. Dobilas, J. Sa-
kočius, S. Kazlauskas,
J. Stasiulaitis, A. Bagdonas, A. Stan-
gulis, K. Grabauskas, K. Letkevičius,
J. Lapinskas, A. Bernatonis, Z. Mala-
vickiūtė, J. Padelskas, T. Kizevičius,
V. Jurgaitis, J. Seilius, M. Kailiūvie-
nė, A. Pakas III, P. Malinkevičius,
A. Stasiulevičius, O. Belionienė, J.
Kazlauskas, O. Supranavičienė, T.
Samuolis, K. Lelius, A. Petrikas, A.
Bukleris, A. Belionas, A. Jurkus, S.
Malinauskas, J. Lišauskas, A. Asana-
navičius, J. Degutis, I. J. Martuševiči-
čius, J. Gudeliūnas, M. Levisiauskas,
J. Baguckas, J. Kulbickas, J. Zimontas,
S. Buividas, M. Grabauskas, J. Sta-
spudis, A. Balanosiū, V. Vasiliasu-
kas, M. Mukas, K. Stankevičienė, M.
Valiukevičienė, J. Kalpokas, P. Pu-
kšis, M. Krusauskas, V. Zukas, J. Bra-
žinskis, A. Varnagiris, J. Bu-
žienė, V. Pedelskas, M. Bagdanavi-
čius, J. Pedelskas, A. Krainauskas,
J. Staknevičius, K. Lapinskas, J.
Makauskas, J. Zimontas, J. Balulis,
P. Zimontas, J. Balulis, J. Rumba-
vičius, B. Rimkevičius, K. Siupenis,
J. Čiupak, K. Žilinskas, A. Klekas,
A. Zieviūtė

Viso — \$157.50
Smulkesnių aukų 42.50
Viso pasiųsta Tautos Fondui \$200.00

AUKOS ŠV. KAZIMIERO
VIENUOLYNUI:
IŠ MT. CARMEL, PA.

Stambesnės aukos: Kun. Dr.
V. Bartuška \$25.00, Klimas Lu-
kas \$3.00; Jurgis Lanauskas
\$3.00; Stasys Medelis \$2.50; A.
Andrulevičius \$2.00.

Po \$1.00: Gurnevičius Jonas,
Kizelis Jonas, Ditauskas J., Nie-
dzinskas A., Mačionienė, Gel-
gaudienė, Urbanavičius, Petruš-
kevičia P., Mačiulis V., Bujauc-
kiūtė, Gelgaudžiūtė, Miliauskas
J., Bučinskas, Piščikas, Giedrai-
tienė.

Smulkiosis aukomis \$24.50
Viso \$75.00
Kun. A. Stasiukynas.

CHICAGO, ILL.
S. L. R. K. A. 16 kp. laikys berta-
inij susirinkimą 11 d. liepos 1915 m., 12
val. vakare, šv. Jurgio parapijos salėje,
32 Pl. ir Auburn ave.

Visi snariai malonėsit susirinkti
ant pirminio susirinkimo ir atsi-
vesti su savim norinčius prisirašyti
prie mūsų kuopos. Taipgi po seimo yra
labai daug svarbių dalykų del ap-
tarimo.

G. S. Zakas, rašt.

MONESSEN, PA.
145 kuopa laikys berta-
inij susirinkimą 11 d. liepos, 12 Norke-
viciaus kambaruose 3 val. po pietų. Už-
prašo visus draugus susirinkti ir dau-
giaus naujų narių atsivesti.

L. Norkevičius, rašt.

Minersville, Pa.
S. L. R. K. A. 24 kp. laikys ber-
tainij susirinkimą 18 d. liepos,
2 val. po pietų Mainierij salėje.
Malonėkite visi atsilankyti, nes
bus svarbių inėsimų, o pries
tam paklauskysite delegatų ra-
porto, pereioto 30-to seimo.

Juozas A. Lazarevičius rašt.

HUDSON, PA.
S. L. R. K. A. 73 kuopa laikys ber-
tainij susirinkimą, paprastoj vietoj,
t. y. pas Nikodemą Stankevičių, 13 d.
liepos, 7 val. vakare. Užprašome vi-
sus smeti ir užsimokėti berta-
ininius mokėjimus.

Povilas Marconis, Sekr.

DURYEA, PA.
S. L. R. K. A. 61 kuopa laikys ber-
tainij susirinkimą 11 d. liepos, tuo-
jaus po miši. Malonėsite ateti visi
ir atsivesti naujų narių, taipgi iš-
girsti kas buvo gero nutarta 30 sei-
mo.

Juozas Ignatavičius, Sekr.

NEW HAVEN, CONN.
S. L. R. K. A. 116 kp. laikys savo
pusmetinį susirinkimą 11 d. liepos,
1915, po mišparų bažnytinėje svetai-
nėje. Visi draugai ir draugės malonė-
site ateti ant virš minėto susirinkimo
ir užsimokėti mėnesines mokėjimas.
Taipgi bus daug svarbių svarstymų
link pagerimo vietinės kuopos. Dar-
gi bus gera proga išgirsti iš delegato
lėpų ką gero nuveikė del Susivien-
ijimo 30-tas š. m. seimas.

Vincas Zavorznas, sek.

CURTIS BAY, MD.
58 kuopa, laikys berta-
inij 11 d. liepos, 2 val. po pietų,
pas kuopos pirmininką, Ant B. Ra-
daušką, 2 Hazel st., Curtis Bay, Md.
Malonėsite ateti, užsimokėti ber-
taininius mokėjimus ir išgirsti arba
susiųzinti su XXX seimo nutari-
mais, o su špažinė visi seni nariai

Paulai, Rockford, Ill. Dovanokite,
bet žinutės neunauduosime. Galia,
kad pavėlavo.

Doros Mylėtojai, Cambridge, Mass.
Nepadudate savo tikrojo vardo, tad
korespondencijos neunauduosime.

J. V. Kovai. Vargoninkų Sąjun-
gos atskaitą talpinsime sekantin nu-
meris.

J. Sagevičiui. Tilps kitame "Dr."
num.

Mildos Sūnui. "Neužbaigta Son-
tą" stengsimės suaudoti. Malonu
būtų, kad dažniau mus atsimintumė-
te.

Po \$1.50: P. Aukštakalnis, J. Pa-
staknevičius, M. Sabaliauskas, J. Pa-

S. L. R. K. A. REIKALAI.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 39-ta kuopa lai-
kys savo mėnesinį susirinkimą,
18 d. liepos, 3 val. po pietų, W.
E. Burns svetainėje, 6255 S. State
gatv.

Kviečiame visus narius pribū-
ti minėtam susirinkimui, nes yra
labai daug svarbių reikalų, prie
progos nepamirškite ir naujų
narių atsivesti.

A. J. Sutkus, raštininkas.

N. S. PITTSBURGH, PA.
S. L. R. K. A. 87 kp. laikys berta-
inij susirinkimą tuojaus po sumos
parapijos mokyklos salėje, 11 d. lie-
pos (July), 1915. Visi snariai priva-
lo ateti ant susirinkimo, nes 30-tas
seimas daug naujų dalykų nutarė. At-
eidami atsišveskite ir naujų narių.

Povilas Bajoras, raštininkas.

BAYONNE, N. J.
S. L. R. K. A. 60 kp. laikys ber-
tainij susirinkimą 9 d. liepos, 1915,
7 val. vakare, salėje 57 Prospect ave.
Visi nariai privalo pribūti ir nauji
galės prisirašyti.

P. Sedvydis, kp. rašt.

WESTVILLE, ILL.
S. L. R. K. A. 94 kuopa laikys ber-
tainij susirinkimą 18 d. liepos, tuoj
po pamaldų bažnytinėje svetainėje.
Malonėsite visi nariai ateti užsi-
mokėti berta-
ininius mokėjimus ir iš-
girsti arba susipažinti su 30 seimo
nutarimais, o susipažinę visi seni
nariai pradėti prisirengimą prie išlygi-
nimo mokėjimų pagal amžį, kas reikės
padaryti nuo sausio mėnesio, 1916 m.

A. S. Vaitkus, rašt

'Karė — kainos sumuštos — Karė' Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NERĖI. KALAUJAMI MOKAMA DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavyrų. Išduodam tūkstančius dolerių davoms supatindimui žmonių su mūsų tavyrais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su geriausia vidurine ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalykų, o taipgi lenciugėlis, žiedas, fontanėlis plunksna, dežė Havanos cigarų ir ant 7-ųjų šuvių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GVARANTUOTA. Kiti tie dailiai pasiduoda po \$25.00. SPECIALIS PASIOLIJIMAS: Pakol tavyrų yra. Atsiųskit šitą aparąsimą ir save adresą, o mes nusisime visus 10 dailių pasiūlymų ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šia diena, o sutaupysite pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991,

CHICAGO, ILL.

KATALIKŲ LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENĖS.

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indonių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiškai-kriščiūniskioje dvasioje.

DIEVRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusmet	\$3.00
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymų vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia knygų ir muzikos krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laišką ir siųsdami pinigų višados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M.

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priman Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurios mokam 3 nuolūmėms ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolectuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgiūnus; skolina pinigų ant įtaisyty savastį (properčių).

Telephone Drove 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas
Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare,
Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikejimo klausimus, atsako į visokius užsipildinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių dorys apysakų — trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave.

Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienovolyne yra: prirengiamoji mokykla, altuonių skyrių pradinė mokykla ir augėtoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokymui ir išaukštinimui. Seminarijoje prie regulierios mokyklos, arba atskiriam, yra mokinama; mada, pašymas, siuvėnėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. FIGURŲ UŽLAIKYMAS.

Reikale mēlžėjas krepšties prie Motinos Pafėtinės šv. antrašė:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drove 4247

DR. J. JONIKAITIS

Gyda Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9-12 ryto

1-3 po pietų

6-9 vakare

Tel. Drove 7042

Dr. C. Z. Vozel (Vozelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti 4700 gatvės

Phone Drove 780

Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po

piet ir 7 lig 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZ

Gydytojas, Chirurgas

ir Akušeras

Gyda Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drove 5652

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIŠKAS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 1

iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Sereidoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. LA SALLE ST.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drove 5326

Telephone Main 586

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004

167 W. Washington St. Chicago.

Katalikiškos Bažnyčios meno specialis-

kusas. Aš studiju Sv. Kryžiaus

Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priman pinigų į Banką užsėdėjimui nuo

vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią

procentą ratomis ant metų. Siūdomame pinigų

višada šioje vietoje, greitai ir teisingai

svetimų žemių pinigų mainoms, perkame ir

parduodame. Parduodame šitortas ant vieno

šilų į kraują ir šitortas, taipgi tikėtus ant

geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir do-

kumentus visose kalbose ir duoda rodo lie-

tuvians visokiuose atsitikimuose ir reikaluo-

se įpatalki ir per laiškus. Tik kreipkitės

visuomet antrai.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems

Lietuvų bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVINKŲ

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00

pusmet. Kandažo \$2.50 metams;

\$1.25 pusmet. Anglijoj, Lietuvoj ir

kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusmet m.

Pamatinui vieną num. siūndam dovanai

Knygų katalogą siūndame ant pareika-

lavimo dovanai.

J. J. Paukštelis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. X.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvias Išdirbėjas

visokių ženklu

draugystem. o y-

patinai: karkadu

guzikučių meta-

liavu, anameliotu

ir padengtu cellu-

loid'u, šarpu, ve-

liavu ir karunu.

Man pavestus dar-

būs atlieku artis-

tiškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Plymouth National

BANK.

Kapitolas su pervirtu

\$185,000.00.

Šitoji Banka prižiūrome

Šuvenytųjų Valėtyjų val-

dėias. Moka 3 nuolūmėms

nuo sudėty pinigų. Galima

susišnekti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

Išdirbėjas

Patarnavimas

Bell

System

Indėk Greitumą į Jusų Biznį
Per Telefoną

Jei Jusų biznis yra negreitas, pagreitinink jį — per telefoną. Jei jusų biznis yra geras, palaikyk tokiu ir daryk da geresniu — per telefoną.

Būk artimuose susišėsimuose su jūsy prakya — lengvu, greitu, taupiu keliu yra Vietos ir Tolimas Bell linijas, Bell Telephone System Bell Patarnavimas padaro 70,000 miestų ir miestelių, ir ūkininkų vietas šioje šalyje lengvai pasiekiamia per jūsy telefona.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Platinkite tą knygą Lietuvių Dienoje

Nauja Knyga
Šv. Kazimieras

TURINYS

1. Sv. Kazimier. gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
2. Sv. Kazimieras jaunomenės idealas. K. U.
3. Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
4. Giesmė į Šv. Kazimierą. Pranas

Kaina 20 c.

Pusė gryno pelno skiriama
"Tautos Fondui"

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

Jau išėjo iš spaudos knygutė

"KATALIKŲ BAŽNYČIA ir JOS VALDŽIA"

32 puslapių didumo, kaina 10 c. Vietoje pinigų galima siųsti krasos ženklelių.

Imant nemažiau šimto—didelė nuolaida.

Adresas:

"TIKYBA ir DORA"

1644 Wabansia Ave.

Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvų bei Amerikoj

"Išėivių Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, talpins:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Sviato perėjimas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą "Is Skotijos ir Lietuva ant motocikletkos".
4. "Skotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje".
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumymai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoj, Amerikoj: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šiling. (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire,

Scotland.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSEINA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDĖ"

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

Dr. Richter's

PAIN EXPELLER'S

nuo reumatiz-

mo skaudėjimo,

skaudėjimo ir

sustingimo sa-

nariuose ir rau-

menyse.

Tikras Pain-Expelleris

randasi pakučiuose,

kaip šis pakučiuo-

pasirodo. Nėra jokių

pakučių be Inkaro Tra-

Mark.

25 ir 50 centų

aptekose ir tie-

siaisi.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington

Street,

NEW YORK.

Tel. Yards 1138

Lietuviškas Graborius

Seniausias, pigiausias graborius

ir tirinėtojas del pavargėlių-naš-

laičių.

P. A. MAZEIKA

3315 Auburn Ave.

CHICAGO, ILL.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina šis

tarninkas ir Pėnyčia. Prenumer-

ta kasuoja metams: Amerikoj

\$2.50 metams, pusė metų \$1.25.

Kasijoje ir Europoje \$3.50 metams,

\$1.75 pusė metų.

Rašykite šia diena, o gausite vieną

numerį pasiūlymų dykai, ad-

resuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahanoy City, Pa.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVĄ?"

Gal nežinai kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas